

FILATELISTA

JOURNAL POUR ECHANGE
ACHAT ET VENTE
TIMBRES-POSTE.

NAJSTARSZE POLSKIE CZASOPISMO,
POŚWIĘCONE WIADOMOŚCIOM ZBIERA-
NIA, POZNAWANIA ZNACZKÓW POCZ-
TOWYCH, HISTORJI ROZWOJU POCZT,
oraz dla ZAMIAN, KUPNA i SPRZEDAŻY

JOURNAL FOR EXCHANGE
PURCHASE AND SALE
OF STAMPS.

ZEITSCHRIFT FÜR TAUSCH, EIN- U. VERKAUF VON BRIEFMARKEN.

Wychodzi jako zeszyt podwójny: 15/II, 15/IV, 15/VI, 15/VIII, 15/X, 15/XII.

Rękopisów nie zwraca się. Nieopłaconych listów nie przyjmuje się. Do wszelkich zapytań należy bezwarunkowo dołączyć znaczek na odpowiedź. Przedruk artykułów dozwolony z podaniem źródła.

Wydaje: Eug. A. Szczerban, Lwów. Adres Red. i Admin. Lwów, ul. Zielona 30.

Les annonces et abonnements sont payable en monnaie polonaise plus 25% d'avance par cheque sur Lwów, Varsovie, Vienne, Prague, billets de banque ou compl. series en timbres poste:

Alle ausländische Bestellungen von Inseraten u. Abonnements werden angenommen in der poln. Währung plus 25% beim Valuta starken Ländern. Vorausbezahlung. Bekannte Firmen zahlen nach Erscheinen. — Zahlung auch in ungebr. kompl. Sätzen. Zahlungen sind zu richten an:

Bankkonto: Bank Hipoteczny, Lwów, Pologne (Eug. A. Szczerban)

Postschekkonto (Cheques Postaux): Wien 166.471 (Eug. A. Szczerban)

Varsovie 144.888 ( ) oder per Scheck, Banknoten

Prague 59.871 ( )

Briefmarken sammt Aufträgen, an die Adresse: „Filatelist“ Lwów (Leopolis), Zielona 30. (Pologne).

„Unja“ i „Filatelist“		Prenumerata Abonnement Subscription		Inseraty, Annonces, Advertisements						
				Strona, Seite, Page				Wiersz petit. Ligne — line petitzeile	Drobne ogł. słowo Tauschwort Miscel Advert. pro Wohrt Pet an chaque mot.	
Wkładka roczna Cotisation An. membership Jahresbeitrag	Wpisowe Euregistrement Registration Einschreibegeld	1/1 rok Jear An Jahr	Egz. pojed. Chaque Nr. Probe Nr. Single copy	1/1	1/2	1/4	1/8			
1000.—	200.—	900.—	150.—	5000.—	4000.—	2000.—	1000.—	70.—	20.—	

Dział inseratowy zamyka się 10 dni przed datą wyjścia zeszytu.

Please look strietly for our conditions if you wish to give as an order.

Opust — Rabatt: 3×10%; 6×15%; bez zmiany tekstu — bei gleichem Text — sans faculté de changer le texte. — Przy zmianie — bei geändert. Text — avec faculté de changer le texte 6×10%.

Nous cherchons des correspondents dans tous les pays. — Korrespondenten in aller Länder gesucht.

Désires vous...?

Désires-vous des correspondances et descriptions des pays Pologne, Lithuanie, Ukraine, Russie etc.?

Désires-vous des jolies cartes vues de ces pays?

Désires-vous compléter votre collection de timbres-poste de ces mêmes pays?

Désirez-vous des cartes et descriptions de la Lithuanie, Russie, le beau pays du soleil de minuit; de Pologne, le pays des anciens braves soldats?

Faites-vous inscrire dans la seule Société Intern. de ces pays le „Unja“.

Cotisation annuelle: 8 fr. (ent. poste neufs) ou uses fsc. 60 — Yvert.

Envoyez aujourd'hui une carte couleur, recommandée au Directeur de Club „Unja“ EUG. A. SZCZERBAN, 4 Lwów (Leopol — Pologne) en demandant bulletin d'adhésion et numéro spécimen de l'„FILATELISTA“ qui paraît mensuellement.

Tout journal reproduisant cette annonce, aura droit au même espace dans l'„Filatelist“.

AWIZO! Adres Redakcji i Administracji „FILATELISTA“ oraz Centrali Związku „UNJA“ od I. III. 1922, — Lwów, ul. Wronowskich 10, dokąd od tego dnia należy całą korespondencję skierować.

Redakcja „Filatelista“ — „Unja“, Eug. A. Szczerban.
ab 1/3 Lwów, Wronowskich 10.

POLA POSTMARKO.

Trarigardante fremdlingvajn gazetojn filatelistajn, ni ofte rimarkas, ke-bedaŭrindela eksterlando ne bone konas la polajn pmeldonojn, ne bone diferencas la falsajojn de la originalaĵoj kaj entute la artikoloj tro ofte estas skribitaj ne de ci-landaj korespondantoj-filatelistoj, sed de personoj al ni tute nekonataj.

El tio rezultis, ke la eksterlando sub la influo de tiuj-ofte ec tro politikemaj-artikoloj bojkotis polajn pm.

La situacio nun plibonigas, la soviniŝmo enpenetriginta en filatelistajn rondoj malaperas, la eksterlando komencas pli intensive interesigi pri polaj pmarkoj.

Timeme kaj lezitante la eksterlando acetas ilin ne sciante bone cu la originalaĵo au la falsajo sin trovas en iliaj manoj.

Dank' al Esperanto kaj al afableco de la redakcionoj komunikados al eksterlando pri polaj pmarkoj kaj pri iliaj falsajoj.

Ni rekomendas ĉiam kun tuta konfido turnadi sil an nia redakcio, kin ankaŭ volonte respondados al ĉiu. (Salo Grenkamp-Kornfeld).

PROF. AL. PRUSIEWICZ.

Historja poczty na Podolu.

Kartka z dziejów kultury na kresach.

(Dedykuje się ś. p. Kazimierzowi Zieleńskiemu).

(Ciąg dalszy).

Stemplowe koperty były następujące:

11 kop. — koperta z czarnym stemplem, 21 kop. — z niebieskim i 31 kop.¹⁾ (Ostatnia rzadka i mało widziana, może kto z czytelników „Filatelisty“ poda jakąś wiadomość). Koperty te kursowały na Podolu do 1852 r. Wyłócone stemple opłaty pocztowej kasowano w urzędach przez przekreślenie piórem, a obok stawiano stempel urzędu. W 1855—56 r. zaczynają kasować marki stemplami urzędów pocztowych.

Miedzy kopertami stemplowemi zdarzają się pomyłki, w wodnym znaku przeł w kwadracie z jabłkiem i berłem głową na dół (koperta taka z Kamieńca 1851 należy do bardzo rzadkich, znajduje się w zbiorach po śp. K. Zieleńskim).

Nalepiane znaczki pocztowe, czyli marki zaczęły kursować na Podolu w r. 1857. 10-cio kop. były bez ząbkowania. 10-cio i 20-sio kop. ząbkowane wydano w 1858 r.; w tymże roku pojawiły się one w urzędach na Podolu.

Pieniężna opłata listów była wprowadzona po 3 kop. od odbiorcy za listy zamiejskie i zagraniczne; dlatego też dla miejskiej wprowadzono czerwone, dla obcej poczty czarne stemple²⁾. Na zwyczajne listy taksa była od 1-go łuta po 10 kop, rekomendowane jeszcze po 10 kop. od łuta. W 1864 r. zmniejszono takse pocztową na 7 kop. zwykłe i 14 kóp. za rekomendowane listy.

Listy rządowych jurydykcyj i ziemstw zwyczajne, przesyłano bezpłatnie, rekomendowane zaś za opłatą 7 kop. Na kopertach rządowej korespondencji powinny być stemple i N-ra papierów wewnątrz włożonych. Dla ułatwienia prywatnej korespondencji w ziemskich powiatach, gdzie nie ma poczt rządowych, ziemstwa utrzymują swoje poczty. Na listy nalepiają ziemskie marki, za które odbiorca płaci. W 1863 r. 121 ziemstwo, wydało ziemskie pocztowe marki. Na Podolu nowo wprowadzone ziemstwo prerogatywy drukowania marek nie posiadało, ponieważ i poczt ziemskich nie utrzymywało.

Opasek pocztowych dawniej nie było. Gazety z Warszawy do 1859—60 r. przychodziły w dużych kopertach zakrytych z bibuły, pośrodku których u góry nadrukowany był stempel okrągły z napisem *expedycja gazet w Warszawie*, pośrodku stempla dwie trąbki pocztowe z cesarską koroną u góry. Niżej stempla adres odbiorcy. Pocztowe opaski do gazet w Rosji pojawiły się w 1890 r. Teraz już i opasek na gazety nie używają, tylko adresy nalepiają.

Na tem kończę historję poczty na Podolu.

Poczta gra ogromną rolę, jako czynnik wzmaganie się kultury i wiedzy ogólnie ludzkiej. Dawniej tego nie było. Z opowieści naszych dziadów i babek wiemy jak tęskniono w owe czasy za wieściami od rodziny, lub dobrych znajomych. Dla otrzymania poczty, często odległej o 20—25 wiorst w jesieni, lub na wiosnę w bezdroże z wylewem rzek — raz w kilka tygodni posyłano. Nie było bowiem po co każdego dnia na pocztę gonić. Gazet codziennych wtedy nie prenumerowano, tylko tygodniki i miesięczniki po dworach czytano. Ile na tem kultura traciła, nie trzeba dużo rozprawiać. Niestety obecnie wróciliśmy do czasów jeszcze dawniejszych, kiedy gazety i listy dostarczano przez okazje.

Z wybuchem wojny wszechświatowej w całej Rosji w celu pokrzyżowania wiadomości o ruchach wojsk mobilizowanych, skasowane były we wszystkich urzędach pocztowych kasowniki z nazwami miejsca urzędu. Używano w urzędach pocztowych Podola wówczas różnych pieczęci bez dat — kwadratowych, podłużnych, trójkątnych i okrągłych dowolnej miary. — W Winnicy używano okrągłej, składającej się z ząbków zewnątrz i trzech prążków wewnątrz pieczętąki³⁾, kasowników takich używano do końca 1914 r., poczem przywrócono zostały dawnego typu.

Przez cały czas wojny aż do wybuchu rewolucji w Rosji, poczty kursowały jeszcze należycie na Podolu, z wyjątkiem Kamieńca Podolskiego, gdzie 4—14 sierpnia 1914 r. na samym początku wojny, pocztę ewakuowano przed wkraczającymi wojskami austriackimi, które zajęły miasto 4 sierpnia popołudniu, a w nocy go opuściły.

Tak samo przerwa była, trwająca parę tygodni, podczas odwrotu wojsk rosyjskich po porażce pod Tarnopolem w lipcu 1917 r.

Zupełna ruina pocztowych stosunków nastąpiła po bolszewickiej rewolucji od grudnia 1917 r. Ruch kolejowy ustał, od miast do miast innych i miasteczek na prowincji drogi stały się niebezpiecznymi, zatem ciągłe napaady i ofensywy bolszewickie na Ukrainę i Podole sprawiły, że żadnych gazet, żadnych listów nie otrzymywano, chyba przez okazje. Nie zdołał tych opłakanych stosunków poprawić nowopowstały rząd u r.ński, ciągle wędrujący z miejsca na miejsce. Nawet podczas okupacji polskiej Podola w listopadzie 1919 r. nie zdołano tej sprawy załagodzić jako tako. Funkcjonowały na Podolu dla potrzeb wojskowych polskie wojskowe poczty.

Cofnęliśmy się pod względem kultury wskutek wojny i zaszłych z powodu niej wypadków wstecz o całe stulecie, nie zważając na to, że Podole weszło do składu nowowskrzeszonego państwa ukraińskiego i wyodrębnienia w osobny okręg pocztowy podolski z siedzibą w Kamieńcu, wskutek przyłączenia okręgu kiszyniowskiego na Besarabji do Rumunji. (Dalszy ciąg nastąpi).

¹⁾ 1 kop. za kopertę; reszta za wagę po 10 kop. od 1 łuta. ³⁾ Miesiącеслов 1862 r., str. 207—208. ²⁾ Autor posiada w swych zbiorach odkrytkę z tym kasownikiem.

Praktyczne rady i przestrogi przy zamianie znaczków pocztowych z zamiejscowymi zbieraczami.

Najlepszym środkiem powiększenia zbioru znaczków pocztowych, jest zamiana.

Żeby mieć materiał do zamiany, potrzeba każdy znaczek skrupulatnie zbierać. Zbieranie to nie powinno być obliczone tylko na samą ilość. Jakość i różnorodność odgrywa tu wielką rolę.

Przedewszystkiem nie zbieraj znaczków podartych i zanadto silnie zamazanych pieczęcią pocztową (kasownikiem). Uważaj, żeby znaczki miały nieuszkodzone rożki i wszystkie ząbki. Tak zwane cięte (nieząbkowane), powinny mieć białe (niezadrukowane) brzegi ze wszystkich stron równomiernie szerokie. Słowem, znaczki powinny mieć pod każdym względem jak najlepszy wygląd. Znaczki zamazane lub trochę uszkodzone są dla zbieracza tylko nieużytecznym balastem.

Uzbierawszy już pewną ilość rozmaitych znaczków, można rozpocząć zamianę z drugimi zbieraczami.

Bezwarunkowo najlepszą i najtańszą jest tak zwana zamiana osobista, na miejscu, bezpośrednio z innym zbieraczem lub handlarzem. Nie wszyscy jednak są tak szczęśliwymi, że mogą być w bezpośredniej styczności z drugimi filatelistami, co może mieć miejsce tylko po większych miastach. Bardzo często potrzeba, mieszkając i w mieście, uciekać się do zamiany z zamiejscowymi zbieraczami — przesyłając i otrzymując je przez pocztę.

Zbieram i mieniam znaczki pocztowe już od lat dwudziestu. Przeszedłem i doświadczyłem na tem polu bardzo dużo. Chciałbym przeto podzielić się mojem doświadczeniem z drugimi zbieraczami.

Podaję więc praktyczne rady i przestrogi, zasady i reguły przy zamianie pocztą.

1. Bądź przy zamianie sumiennym i nie staraj się nikogo wyzyskać, podejść lub prześcignąć.
2. Wysyłaj zawsze jak najlepszy materiał, bez najmniejszych błędów, chociażby ukrytych.
3. Wysyłając znaczek do zamiany, oglądnij go najprzód dobrze. Czy ma on wszystkie warunki ku temu, żeby był przyjęty do zbioru. Zapytaj najprzód sam siebie: czy wkleiłbyś ten lub ów egzemplarz do swego własnego zbioru? Jeżeli tak, to wysyłaj go, będzie on napewno jak najlepiej przyjęty i zabrany. Wzajemian dostaniesz, naturalnie jeżeli nawiążesz stosunek zamienny z uczciwym zbieraczem, z pewnością znaczki odpowiedniej jakości.
4. Wysyłaj tylko takie znaczki tj. z tych krajów i tylko te wartości, których proszący o zamianę albo listownie albo w ogłoszeniu — sam zażąda. Zwyczajnie posyła się po jednym egzemplarzu i to używane (z pocztową pie-

częcią) jeżeli naturalnie proszący o zamianę nie stawia innych warunków n. p. nieużywanych (świeżych z gumą) lub więcej sztuk z jednej wartości lub całych serji. — Zastosowuj się ściśle do wymogów i życzeń.

5. Staraj się wszelkimi sposobami iść na rękę i pozyskać sobie twego tak zwanego zamiennego przyjaciela. Jest to wielki skarb. Przyjaciel lepszy nieraz od rodzonego brata a w filatelji w szczególności.

6. Nie zatrzymuj nigdy przysłanych ci do zamiany posyłek, dłużej nad parę dni. Załatwiał wszystko jak najrychlej. Nic tak nie zraża zamiennego przyjaciela, jak długie zwleknięcie z załatwieniem zamiany. Przeciwnie, bardzo go ujmiesz realną, solidną posyłką i szybkim załatwieniem. Bierz miarę z siebie. Każdy filatelista jest na rychłe i dobre załatwienie sprawy bardzo czuły i drażliwy. On już przy wysłaniu lub żądaniu oblicza mniej więcej czas, kiedy może otrzymać odpowiedź lub posyłkę. Każda zwłoka usposabia go niekorzystnie.

7. Staraj się, żeby twoja posyłka miała pod każdym względem wygląd estetyczny, gdyż — jaki pan, taki kram.

8. Znaczki najlepiej jest naklejać nalepkami. Posortować krajami i wydawnictwami. Wklejać można do zeszytów lub na arkuszykach.

9. Każdy znaczek powinien mieć u góry numer katalogu, na podstawie którego przeprowadza się zamiana, a to dla szybkiego zorientowania się co do daty jego wydania, gatunku lub odmiany. Na spodzie, pod znaczkiem, ma się znajdować katalogowa cena. Najwięcej używane katalogi zagraniczne są Senf'a, Michl'a lub Yvert'a i Tellier'a. Co do katalogu potrzeba się albo najprzód porozumieć z dotyczącym zbieraczem, albo zastosować do uwag umieszczonych w ogłoszeniu.

10. Każda strona w zeszyciku lub arkuszyku ma być oznaczona bieżącą stroną. U dołu na każdej stronicy ma być oznaczoną ilość sztuk i katalogowa wartość danej stronicy.

Na końcu zeszyciku potrzeba zrobić t. zw. „zestawienie“, podając ilość stronic, sztuk i katalogową wartość pojedynczych i wszystkich stronic razem.

11. Na okładce zeszyciku podaje się: 1) Nr. bieżący zeszyciku. 2) Imię i nazwisko właściciela. 3) Ilość stronic. 4) Ilość sztuk. 5) Nazwę katalogu, wedle którego są znaczki ponumerowane. 6) Ogólna wartość katalogowa.

12. Z każdej posyłki zrób sobie dokładny odpis co do ilości i wartości wysłanych sztuk. — Takie notatki w wielu wypadkach bardzo ci się przydad mogą.

13. Nie posyłaj nigdy znaczków w kopertach, luzem pomieszanych, ponieważ utrudnia to bardzo ich przegląd i oznaczenie ich wartości katalogowej i robi złe wrażenie.

14. Zrób sobie zawsze odpis twego listu do przyjaciela zamiennego. Będziesz wiedział, co mu posłałeś i jakie były twoje wymagania, czy zostały wypełnione. Osobliwie przy większej korespondencji jest to koniecznem, gdyż nie mając odpisów, wiele szczegółów, nieraz bardzo ważnych, idzie w niepamięć.

15. Używaj tylko trwałych i silnych kopert, osobliwie do posyłek zamorskich.

16. Posyłaj zawsze w listach poleconych, żebyś miał w ręku dowód wysłania i na wypadek reklamacji. Więcej cenne, posyłaj jako listy wartościowe.

17. Opłacaj swoje posyłki filatelistycznie, t. j. jak najróżnorodniejszymi i najrzadziej przychodzącymi znaczkami. Odbiorcy zrobisz przez to wielką przysługę i przyjemność i możesz liczyć na odwzajemnienie się z jego strony.

18. Adresuj swoją posyłkę jak najdokładnej czytelnością pismem. Nie zapomnij na odwrotnej stronie podać swój dokładny adres.

19. Nie wysyłaj nigdy ludziom, których nieznasz, którzy nie są człon-

kami towarzystw filatelistycznych, którzy w ogłoszeniach nie podają swego stanowiska w społeczeństwie, lub którzy nie mają lub nie są w stanie podać dobrych referencji, tj. rekomendacji osób trzecich.

20. Nie wysyłaj nigdy na podstawie krzykliwych i bombastycznych, wiele obiecujących ogłoszeń po różnych filatelistycznych gazetach. Badaj i zastanawiaj się nad każdym ogłoszeniem. Są one nieraz bardzo dowcipnie i podstępnie zredagowane.

21. Przed rozpoczęciem stosunku zamiennego bardzo praktycznie jest wysłać zapytanie, czy dotycząca osoba zechce wogóle wejść w stosunek zamienny. Bardzo często bowiem trafia się, że dający ogłoszenie w celu zamiany, dostanie tyle propozycji i posyłek, że zabraknie mu w końcu materiału do zamiany lub dostanie za dużo jednakowego materiału, w który już jest dostatecznie zaopatrzony.

22. Chcesz mieć adresy filatelistów, to zapisz się chociażby i do zagranicznego towarzystwa. Znajdziesz tam adresów dosyć, lub będziesz dostawał posyłki zamienne, i tzn. okrężne. Mamy już także i polskie towarzystwa filatelistyczne, do których należeć powinniśmy.

23. Jeżeli masz poddostatkiem doborowego materiału do zamiany, podaj ogłoszenie najlepiej do jednego lub więcej miesięczników filatelistycznych w kraju, lub w końcu do jakiejś bardzo poczytnej gazety codziennie wychodzącej. Ogłoszenie wystylizuj odpowiednio jasno, określ dokładnie co masz do zamiany i czego żądasz w zamian.

To byłoby mniej więcej wszystko, co doświadczyłem z praktyki, zastosuj się do moich uwag a z pewnością nie pożałujesz.

K. S.

U M O W A.

Działo się dnia 30 maja 1921 roku w Warszawie.

Miedzy Towarzystwem Komunikacji Powietrznej „Aerotarg” Spółka z ogr. poręką w Poznaniu, działającym w osobie członków Zarządu pp. Głowackiego i Szewczykowskiego na mocy plenipotencji z dnia 6 maja 1921 z jednej strony a Ministerstwem Poczty i Telegrafów z drugiej strony została zawarta umowa treści następującej:

1. Towarzystwo „Aerotarg” po zorganizowaniu na koszt własny komunikacji powietrznej na kursach:

a) Poznań—Warszawa i Warszawa—Poznań. b) Poznań—Łódź i Łódź—Poznań. c) Poznań—Gdańsk i Gdańsk—Poznań

podejmuje się na czas trwania targu poznańskiego tj. od 30 maja 1921 r. aż do odwołania przewozu na swych statkach powietrznych przekazywanych jej przez Zarząd pocztowy przesyłek pocztowych ilości dowolnej, nie przekraczającej jednak 100 kg. poczty listowej i 100 kg. poczty paczkowej od każdego z urzędów wymiany.

2. Zarząd pocztowy przekazuje Towarzystwu „Aerotarg” do przewozu li tylko przesyłki, nadawcy których tego zażądają i uiszczą oprócz normalnych należitości pocztowych, zależnych od rodzaju przesyłek i należitości za doręczenie pospieszne [Express] jeszcze dodatkową opłatę przewidzianą w art. 5 niniejszej umowy za przewóz statkami powietrznymi.

Opłaty pocztowe włącznie z opłatą za doręczenie pospieszne winne być uiszczane w całości przy nadaniu przez naklejenie na przesyłce wzgl. liście przesyłkowym znaczków pocztowych na odpowiednią kwotę, należitość zaś za

przewóz statkami powietrznymi — przez naklejenie specjalnych znaczków Tow. „Aerotarg“, wydanych kosztem i staraniem Tow. po zaakceptowaniu wzoru przez Ministerstwo Poczty i Telegrafów.

Znaczkę Towarzystwa na listach przesyłkowych należy naklejać nie na pozostającą w urzędzie część blankietu, a na kuponie, wydanym odbiorcy.

Znaczkę pocztową unieważnia się zapomocą datownika urzędu pocztowego nadawczego, znaczkę zaś Tow. „Aerotarg“ zapomocą stempli tegoż Tow. których ono dostarczy urzędowi Warszawa, Poznań, Łódź i Kraków, t. j. urzędowi dokonywującym bezpośredniej wymiany ze statkami powietrznymi.

3. Przesyłki, przeznaczone do przewozu statkami powietrznymi, mogą być nadawane we wszystkich tych urzędach państwa, które będą zaopatrzone w znaczkę Towarzystwa, przyczem nadawcy takowych będą uprzedzeni, iż do najbliższego punktu zbiornego (Warszawa, Łódź, Kraków, Poznań) przesyłki oddane będą środkami zwykłymi, a tylko z punktów zbiornych statkami powietrznymi i że za wynikłe wskutek tego ewentualne opóźnienie ani Zarząd pocztowy, ani Towarzystwo „Aerotarg“ odpowiedzialności nie ponosi.

Przesyłki, przesłane statkami powietrznymi, jako zaliczone do kategorii „Express“ nie mogą być adresowane do miejscowości, leżących w pozamiejscowym okręgu doręczeń urzędów pocztowych.

Przesyłki, przeznaczone do przesyłania statkami powietrznymi, nie mogą być wrzucane do skrzynek pocztowych, a winne być nadawane w urzędach przy okienkach, gdyż podlegają ścisłej rejestracji.

4. Za pośrednictwem statków powietrznych mogą być przesyłane: listy, kartki pocztowe, druki, papiery handlowe i próbki towarowe tak zwykłe jak i polecane i paczki tak zwykłe jak i wartościowe do wagi 10 kg. do wymiarów 70×50×50 cm. lub 60×60×60 cm. i do wartości 20.000 mk.

Wykluczone są od przewozu statkami powietrznymi listy wartościowe i przekazy pocztowe wogóle, a paczki w obrocie między Polską a W. M. Gdańskiem.

5. Dodatkowa opłata za przewóz przesyłek statkami powietrznymi uiszczana znaczkami Tow. „Aerotarg“ wynosi:

a) za listy do wagi 20 gr.	25 mk.
„ „ „ 250 gr.	100 „
b) za kartki pocztowe	25 „
c) „ druki do wagi 500 gr.	100 „
„ „ „ 1000 gr.	200 „
d) za papiery handlowe do wagi 1000 gr.	50 „
e) za próbki towarowe i przesyłki mieszane do wagi 5000 gr.	100 „
f) za paczki do wagi 1 kg.	200 „
za każdy następny kg.	100 „
g) prócz tego za każdą przesyłkę poleconą po	400 „
„ „ „ każde 1000 mk. zadeklarowanej wartości po	200 „

6. Wszelkie spory jakieby wynikły z niniejszej umowy między Towarzystwem Komunikacji Powietrznej „Aerotarg“ Spółką z ogr. poręką w Poznaniu a Ministerstwem Poczty i Telegrafów będą rozpatrywane przez sądy znajdujące się w siedzibie Generalnej Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej wzgl. właściwego jej oddziału.

Na tem umowę zakończono, a po przeczytaniu podpisano.

TADEUSZ WOJNAROWSKI.

O internacjonalizm w filatelji.

Przez różne fazy musiała przejść filatelja, nim ją uznano za gałąź wiedzy: początkowo zabawka uczniowska, miła rozrywka, sport, wreszcie dziedzina nauki, mająca jedną właściwość, że jest prawie wykluczonem raz się z nią zaznajomiwszy jej nie kultywować. Jako nauka jest zaś jak każda inna własnością międzynarodową.

Oczywiście nikt nie żąda dla niej katedr, bo istotnie trudno sobie wyobrazić „Doktora wszech nauk filatelistycznych”, ale bądź co bądź zasługuje na pewne uznanie i poparcie, choćby ze względu na historję, do której należy jako jej nauka pomocnicza.

A poparcie to należy się filatelji ze strony państwa przez ułatwienie jej rozwoju i ze strony jej mistrzów-filatelistów, przez nieszkodzenie jej interesom. Obecnie bowiem — nie biorąc państw w obronę — sami filatelisci szkodzą timbrologji najwięcej; znanem jest wszak zdanie, iż 99% filatelistów uprawia spekulację, która jest o tyle niebezpieczną, że sobie niewiele robi z bojkotu, potężnej broni, przeciw machinacjom zarządów pocztowych.

Alé oprócz spekulacji jest i inne zło, mianowicie polityka w filatelistyce, która z tej ostatniej robi arenę dla rozkiełzanych wojną antagonizmów narodowościowych. Weźmy do ręki pierwsze lepsze czasopismo fachowe, a uderzy nas nowoczesny słownik filatelistyczny złośliwych uwag i docinków pod adresem różnych narodowości.

Pod tym względem przoduje fachowa literatura niemiecka, która w stosunku do niemieckich przeciwników politycznych, a szczególnie w stosunku do Polski zachowuje się wprost wyzywająco.

Czy n. p. wierszydła o odwecie nadają się do katalogu, który jak Michla rozchodzi się niemal po całej Europie? A te wesołe państwka „Saisonstaaty”, „polnische Wirtschafty” itp. ście pruskie wyładowywanie swej nienawiści — czy dla nich miejsce w czasopiśmie filatelistycznym — czasopiśmie naukowem?

Warto też wspomnieć ową mapkę filatelistyczną Europy, reprodukowaną ubiegłego roku w Nr. 15—16 „Weltpost-Echa”. Nawiasem mówiąc, musiała ona powstać w dzień jakiejś uroczystości rodzinnej autora, który w różowym widocznym humorze podarował sobie w najlepsze Niemcom Gdańsk, Litwie — Grodno i Wilno, Ukrainie — Przemysł, Lwow, Tarnopol, Stanisławów i Kołomyję, a Czechom cały Śląsk Cieszyński! Jakie to szczęście, że Polsce przyznał wspaniałomyślnie — Warszawę, a przeprowadzając granicę polsko-czeską pod samym Krakowem, nie oddał go Czechom!

A może to był tylko żart na osłodzenie smutnego, trzeba przyznać, rozstania? Dlaczego jednak koniecznie naszym kosztem, panie Fryderyku?

Na pismo, które filatelję uważa za środek propagandy i pole do swar politycznych, winien wpłynąć Związek, którego ono jest organem, ewent. krajowe zrzeszenie związków filatelistycznych zagrozić bojkotem.

Zacieśnić węzły, łączące filatelistów wszystkich krajów — oto ważny w powojennej dobie warunek rozwoju filatelji, a da się to skutecznie n. p. przez utworzenie międzynarodowego zrzeszenia wszystkich związków filatelistycznych, zwoływanie dorocznych kongresów do różnych państw, publikowanie wspólnych wydawnictw, wprowadzenie ewentualnie powszechnego znaczka do korespondencji z zagranicą i t. p.

Ważnym czynnikiem w rozwoju znaczkownictwa jest też współdziałanie

państwa przez wydawanie tylko solidnych i estetycznie wykonanych i odpowiadających potrzebie znaczków, ułatwianie zjazdów i bliższe interesowanie się całym ruchem filatelistycznym, czego też wymaga kultura.

WILHELM BERNSTEIN.

Filatelistyka Polska.

Rok 1918 zapisany do historii jako ostatni rok wielkiej wojny światowej nazwiemy rokiem zmartwychwstania wielu narodów od wieków jęczących pod obcym panowaniem.

Almanach błękitny z tegoż roku został powiększony o kilka nowych rozdziałów, a jeszcze bardziej dał się odczuć rok 1918 w filatelistyce.

W tym roku powstało bardzo wiele znaczków prowizorycznych o różnych nadrukach na znaczkach austriackich, bośniackich, węgierskich i niemieckich a mianowicie: czesko-słowackie, jugosłowiańskie, niemiecko-austriackie, polskie rumuńskie, serbskie, ukraińskie, Wenecja-Julja i t. d.

Pomimo że nadrukowe znaczki są przeważnie rzadkie i bardzo ciekawe pozostawiamy innym badaczom opis znaczków zagranicznych, a my ograniczamy się tylko opisem znaczków polskich zgodnie z tytułem naszej broszury.

Dla ułatwienia orientacji opis znaczków polskich dzielimy na trzy działy główne:

I. Znaczki okupacyjne i państw zaborczych.

a) rosyjskie, b) niemieckie, c) austriackie.

II. Znaczki wojenne i przewrotowe.

a) Korpusowe na rosyjskich, b) Nadruki — poczta polska, polska poczta Polska i na skarb narodowy — na niemieckich, c) Nadruki — poczta polska polska poczta, Rzeczp. Polska na austriackich. d) Znaczki polskie Komisji Rządzącej, zwane P. K. L.

III. Znaczki wydania Polskiego Ministerstwa Poczty i Telegr.

a) W walucie koronowej [wydanie chwilowe]. b) W walucie markowej [wydanie ogólnopaństwowe, znane do ostatniej chwili].

I. Znaczki okupacyjne i Państw zaborczych.

a) Wydane pod zaborem rosyjskim. 1860. 10 kop., wzór znaczków rosyjskich z tegoż roku, lecz na dole znaczka po polsku: za 10t kop. 10

b) Okupacja niemiecka. 1915. Znaczki Rzeszy z nadrukiem geotetycznym „Russisch Polen“ wartości 3, 5, 10, 20 i 40 fenigów. 1916—18. Z nadrukiem Gen. Gouv. Warschau. wartości 2½, 3, 5, 7½, 10, 15 (2 barwy), 20 (4 barwy), 30, 40 i 60. Nadruk Gen. Gouv. Warschau bywa błyszczący i matowy.

c) Okupacja i zabór austriacki. Specjalnych znaczków dla polskich krajów nie było; w okupacji austr. 1915—16 miały obieg ogólne, znane znaczki wojenne austriackie nadrukowane „K. u. K. FELDPOST“; wszystkie trzy wydania — wartość od 1 hal. do 10 kor. łącznie.

II. Znaczki wojenne i przewrotowe (Niepodległościowe).

Chwilą odzyskania niepodległości jest dzień 11 listopada 1918 r. Szybkość akcji oswabdzającej kraj od władzy obcej dała się widzieć 15 listopada na po-

cztach prowincjonalnych, a 18 listopada na poczcie w Warszawie. Zaczynając od tej daty spotykamy znaczki okupacyjne niemieckie z nadrukami wykonanymi w Aleksandrowie Kujawskim, Błoniu, Brzezinach Piotrkowskich, Grodzisku, Kaliszu, Koninie, Łęczycy, Łowiczu, Łukowie, Ostrołęce, Ostrowiu Łomżyńskim, Ożorkowie, Poddębicach, Płońsku, Pułtusku, Makowie, Sieradzu, Skiernewicach, Warszawie, Włocławku i Zduńskiej Woli. Za przykładem okupacji niemieckiej poszła i Małopolska. — Znaczki nadrukowane w Lublinie „Polska Poczta“ pojawiły się w Grudniu 1918 r., a z nadrukiem krakowskim w styczniu 1919 r.

Nadrukowe znaczki: Mieleckie, Myślenickie, Przemyskie, Rozwadowskie Tarnowskie pojawiły się w czasie od końca listopada 1918 r. do końca stycznia 1919 r.

Skałackie zaś ukazały się dopiero w listopadzie 1919 r.

Poznańskie znaczki nadrukowe powstały w sierpniu 1919 r.

Do tego działu odnosimy również i znaczki I. Korpusu Wojsk Polskich, składających się z Polaków armii rosyjskiej, połączonych pod dowództwem gen. Dowbora-Muścickiego.

Znaczki te powstały w 1917 r. w Bobrujsku, gdzie była główna siedziba I. Korpusu, co przetrwało do pierwszej połowy 1918 r., tj. do chwili przymusowego rozbrojenia Korpusu przez wojska niemieckie.

Opis znaczków tego działu podajemy w porządku chronologicznym.

a) Znaczki Korpusowe.

Nadruki wykonano na znaczkach rosyjskich emisji 1909—17; 1917. Serja I. Nadruk „POCZTA (orzeł) Pol. Korp.“ tworzy elipsę o ściętych końcach z orzełkiem pośrodku. Ząbkowane wartości kop. 3, 4, 5, 10/7, 10, 15, 20, 25, 50 i cięty 70 kop. 1917. Serja II. Nadruk poziomy — Pol. Korp. (orzeł) nowa wartość. Ząbkowane wartości kop. 10/3, 35/1, 50/2 i Rubel/3. Cięte kop. 10/3, 35/1, 50/2, Rubel/3.

Oprócz znaczków znane są: karty pocztowe, koperty i sekretniki nadrukowane w celu użytkowania takowych przez wojska I. Korpusu.

b) Unarodowione znaczki niemieckie — okupacyjne.

W Aleksandrowie Kujawskim nadrukowano stemplem gumowym „Poczta/Polska“. Wartość 2½, 3, 5, 7½, 10, 15, 20, 30, 40 i 60.

W Błoniu nadrukowano stemplem gumowym „Poczta / Polska (=) Błonie“. Wartość 2½, 3, 5, 7½, 10, 15, 20, 30, 40 i 60.

W Brzezinach Piotrkowskich dwoma gumowymi stemplami: na pierwszym „Poczta Polska“, a na drugim „Orzeł“ Wartości z pierwotnym nadrukiem: Gen. Gouv. Warschau 2½, 3, 5, 7½, 10, 15 (2 barwy), 20, 30, 40 i 60. Wartości z pierwotnym nadrukiem „Russisch Polen“ 3, 5 i 20.

W Grodzisku pod Warszawą nadrukowano stemplem gumowym „POCZTA / POLSKA / (=)“ Wartości 2½, 3, 5, 7½, 10, 15, 20, 30, 40, 60.

W Kaliszu. Typ A nadrukiem „POCZTA (orzeł bez korony) PO SKA“. Typ B „POCZTA (odmienny orzeł ukoronowany) POLSKA“. Typ C „POLSKA POCZTA (=) KALISZ“. Typ D „POCZTA POLSKA (=) KALISZ“. Wartości 2½, 3, 5, 7½, 10, 15, 20, 30, 40 i 60.

W Koninie nadrukowano: Typ A stemplem kamiennym: w kółku „POCZTA POLSKA“. Typ B Stemplem gumowym: ukoronowanego dużego orła — a pod nim „Polska Poczta“. Typ C „POLSKA (orzeł ukoronowany) POCZTA“. Wartości 2½, 3, 5, 7½, 10, 15 (2 barwy), 20, 30, 40 i 60.

W Łęczycy stemplem gumowym nadrukowano „Polska / poczta / = Łęczyca“. Wartości z pierwotnym nadrukiem „Gen. Gouv. Warschau“ 2½, 3, 5,

7½, 10, 15, 20, 30, 40 i 60. Wartości z pierwotnym nadrukiem „Russisch Polen“ 3, 5 i 10.

W Łowiczu stemplem gumowym nadrukowano „Polska Poczta / X“. Wartości 2½, 3, 5, 7½, 10, 15, 20, 30, 40 i 60.

C. d. n.

Braki w polskiej filatelistyce.

I.

W dzisiejszych czasach filatelistyka rozwinęła się w wysokim stopniu w naszym państwie, pomijam tu uczniów z klas 2, 3, 4, 5 i dalszych, u których zbieranie znaczków pocztowych jest rzeczą sezonową, myślą teraz o rzeczach poważnych, którzy przeszedłszy zbieranie marek na ławkach szkolnych, zabrali się powtórnie do filatelistyki, tym razem zupełnie poważnie.

Najlepszym dowodem rozkwitu filatelistyki jest wydawanie trzech już miesięczników fachowych, podręczników, jak świeżo: wydawnictwo p. Krzyżanowskiego „Informator Filatelisty“ i wiele innych, wreszcie powstanie coraz liczniejszych magazynów filatelistycznych i to powiększej części polskich.

To wszystko jest dużym postępem w porównaniu z czasami przedwojennymi, a jednakże są jeszcze duże braki. O tych to, a właściwie tylko dwóch najważniejszych myślę w tym artykule pisać, oraz zastanowić się jaką drogą należy iść, aby usunąć nasze bolączki filatelistyczne. — Te, o których chcę pisać, są: brak wszechpolskiej organizacji filatelistycznej i brak szczegółowego katalogu znaczków polskich. Rzeczy te nie są nowe, nieraz już były poruszane na łamach prasy filatelistycznej. Jednakże ważność i pilność sprawy zmusza mnie do tego, aby raz jeszcze rzeczy te poruszyć; trzeba je popularyzować, a zbieraczy pchnąć do czynu.

Należy przede wszystkim wyszukać sposób, jak powyższe sprawy pozatłatwić. Droga jest w tym wypadku jedyna i uważam, że może najlepsza, mianowicie zwołanie kongresu filatelistycznego. Przypuszczam, że każdemu odbiło się to słowo: „Kongres filatelistyczny“, często każdy spotykał artykuły pod powyższym tytułem w prasie zagranicznej, ale wszyscy puszczali to mimo uszu i nawet nie zastanawiali się, co można robić na takich zjazdach.

Zagranicą na kongres zjeżdżają się wszyscy prawie filatelisci danego państwa, przytem zwykle są urządzone wystawy marek, egzystują specjalne urzędy pocztowe, sprzedają okolicznościowe znaczki pocztowe i t. p. Poza tem treścią kongresów jest wygłaszanie najrozmaitszych odczytów, badanie i opinie o znaczkach, a wreszcie tranzakcje handlowe, co zdaje się jest głównym punktem kongresu.

U nas taki, jakbym nazwał „Sejm filatelistów“, miałby obecnie niezmiernie znaczenie; najważniejszą powinna być sprawa organizacji filatelistów i wydanie katalogu znaczków polskich, w obecnej chwili wszelkie interesy handlowe muszą zejść na drugi plan, zaś te dwie rzeczy powinny być celem najgłówniejszym kongresu. Coprawda, w danej chwili ciężkieby były warunki techniczne przy zwołaniu kongresu: drożyzna, brak mieszkań i wiele innych, zresztą to zostawiam do rozpatrzenia zbieraczom i tym, którzyby mieli zamiar i czuli się na siłach zorganizować kongres. Nie przesądzając kwestji, dobrze jest się zastanowić nad tem, co powinno być programem prac „Sejmu filatelistów“, a przynajmniej najgłówniejszych jego punktów. I tu na porządek dzienny należy wysunąć sprawę wszechpolskiej organizacji filatelistycznej z zarządem głównym,

któryby na pierwszy plan wysunął przedewszystkiem walkę z korupcją pewnych osobników z Ministerstwa Poczty i Telegrafów.

Nasze biurokratyczne Ministerstwo, a w szczególności urzędnicy departamentu gospodarczego, drwią sobie z nas, polskich filatelistów. Publiczną jest tajemnicą, jak spekulują mieszkańcy domu przy placu Napoleona (dawniej Wareckim). My sami wiemy, ile czasu trzeba, żeby dostać jakieś znaczki świeżo wydane, których prawidłowo się nie sprzedaje w okienkach pocztowych, lecz trzeba chodzić do Ministerstwa, pisać podania i t. d., a przytem robią jeszcze różne trudności, w końcu po paru tygodniach dadzą bardzo znikomą liczbę, albo powiedzą że wyczerpane, czy też że klisze połamane. Najświeższy przykład na znaczkach konstytucyjnych, których we wszystkich urzędach pocztowych nie można było dostać, za wyjątkiem Warszawy, gdzie na głównej poczcie raczono sprzedawać każdej osobie po... 1 (wyraźnie jednej) serji i to jeszcze bez 50-markowego znaczka, na to, ażeby dostać te znaczki, trzeba było stracić czasu od 2—3 godzin, stojąc w kolejce! Gdy tymczasem rynek wiedeński i inne zagraniczne opływały w te marki i nawet były też 50-mark., które w Warszawie sprzedawano tylko jeden dzień.

Wprawdzie kluby filatelistyczne dostały jednorazowo dla swoich członków zapas serji, ale co to znaczy wszystko dla potrzeb każdego filatelisty. Członkowie stow. filatel. dostali, ale co otrzymali filатели nie należący do żadnych klubów, mieszkający w jakichś prowincjonalnych miasteczkach lub gdzieś na kresach wschodnich Rzeczypospolitej, co oni dostali dla swoich potrzeb?

To wynikło z dwóch przyczyn: primo ze spekulacji urzędników pocztowych, secundo z niezorganizowania polskich zbieraczy znaczków. Nie zgodzę się z projektem pana Góreckiego, pomieszczonym w „Filateliście Polskim“, który projektuje „Związek Klubów Filatelistycznych“. Według mnie organizacja taka jest stanowczo nieodpowiednia. Najracjonalniejszy byłby jeden „Polski Klub Filatelistyczny“ z centralą w Warszawie, a miastach prowincjonalnych, gdzie jest więcej jak 10 filatelistów, powinny się organizować oddziały miejscowe, z miejscowymi zarządami. Myśl „Związku Klubów Filatelistycznych“ uważam za mało odpowiednią wobec naszych stosunków teraźniejszych, trzeba liczyć na to, że klubów w Polsce jest bardzo mało i to po większych tylko miastach. A co robi wobec tego taki zbieracz, mieszkający gdzieś w odludnem miasteczku lub wsi, gdzie oprócz niego nikt nawet nie wie, że są tacy ludzie, co zbierają marki pocztowe; gdzie się ma on zgłaszać?

Warszawa, 5. X. 21.

TA-G

Dokończenie nastąpi).

Ich kaufe

Alt-Europa; Alt-Deutschland; Vereinte Staaten etc. in bester Erhaltung zu guten Preisen und erbitte Auswahlen, die umgehend mit Kasse erledigt werden. Ebenso kaufe ich gern Sammlungen sowie Massenware. Raritäten in zweiter Wahl, selbst mehr oder minder beschädigte Stücke, kann ich zur Zeit auch gebrauchen, doch müssen die Preise hierfür wirklich billig sein, da ich solche zu sehr niedrigen Preisen weiterverkaufen muss. — Es kommen nur alte wertvolle Marken in Betracht. Ich kaufe keine Kriegsmarken oder Neuheiten.

W.S.Hess, Frankfurt a.M. Oederweg 153

Mitglied des Internationalen Postwertzeichen-Händlervereins, Berlin, des Vereins der Frankfurter Briefmarkenhändler, Frankfurt a. M., der Amer. Stamp Dealers' Assoc. Washington.

Przechowanie dubletów.

Bardzo ważną częścią każdego zajęcia, przedsiębiorstwa, wogóle każdej roboty, jest pewien system, ład i porządek, to już prawie połowa roboty samej. Czas to pieniądz. Wszelki nieporządek i nieład to ogromna strata czasu.

Przed rozpoczęciem każdej roboty musimy mieć wszystko przygotowane, co do jej wykonania należy: materiał, przybory, przyrządy, narzędzia pod ręką. Wszelki materiał musi być najpierw umiejętnie przyrządzony, przygotowany, poskładany, posortowany i uporządkowany — wtedy robota pójdzie składnie, szybko, jak to mówią od ręki.

Materiałem dla filatelisty są znaczki pocztowe. — Z czasem nabiera się czy to przez spadek, darowiznę, zakupno, zamianę, lub w jaki inny sposób, dużo znaczków jednego i tego samego gatunku, które nazywamy duplikatami lub dubletami.

Przypatrzmy się, jak wielu naszych zbieraczy przechowuje swoje dublety?

Po pudełkach, w kopertach, w zeszytach, po książkach, po szufladach i najrozmaitszych schowkach, słowem wszędzie i nigdzie. Chaos, zamieszanie, nieład! Znaczki z różnych krajów pomieszane razem, istny groch z kapustą!

Jeżeli potrzebujemy jakiegoś znaczka, z którego posiadamy nieraz tylko jeden lub parę egzemplarzy podwójnych, a nie mamy naszych dubletów należycie uporządkowanych, to wyszukanie potrzebnych staje się bardzo uciążliwym i powoduje nieraz wiele straty czasu. Nie mając znaczków podwójnych w porządku, wysypuje się najczęściej z danego schowku na stół i dopiero zaczyna się szukanie. Przesuwa się znaczki z miejsca na miejsce, a ponieważ znaczki nie leżą wszystkie prawą stroną (obrazkową) do góry, trzeba wiele z nich dopiero odwracać, co nie tylko powoduje stratę czasu, lecz przez takie przebieranie uszkadzają się ząbki, zaginają różki, znaczki drą się i smarują. Powstaje jeszcze większy nieład, a w końcu trzeba zaczynać poszukiwanie na nowo i znowu każdy znaczek z osobna.

Istna męka, a bardzo często nie można się znaczka doszukać, gdyż one łatwo zasuwały się jedne za drugie.

Żeby takim nieprzyjemnościom i niedogodom raz na zawsze zapobiedz, potrzeba koniecznie swoje dublety uporządkować.

Jest kilka sposobów uporządkowania i przechowania dubletów. Podam tu najbardziej praktyczne.

Przed wojną, kiedy papier i wogóle przybory filatelistyczne były bardzo tanie, sporządzano bardzo praktyczne, odpowiednie do przechowania dubletów książki. Były to formalne albumy, które były zrobione z grubszego kartonowego papieru. Każda strona miała ponalepiane, przeźroczyste, poprzeczne paski, poza które wkładało się znaczki wedle krajów, a potem wedle wydań i pojedynczych wartości.

Przegląd był bardzo dobry. Można było żądany znaczek szybko wyszukać, wyjąć i użyć do sprzedaży lub zamiany.

Niektórzy zbieracze używali takich książek zamiast albumów dla swoich zbiorów. Obecnie książki te bardzo podrożały, tak, że zakupno ich na przechowanie dubletów zupełnie nie opłacałoby się.

Był i drugi sposób przechowywania: w kopertach przeźroczystych.

Składało się wszystkie znaczki jednego i tego samego gatunku i nominalnej wartości do osobnej koperty, sortując je wedle ich zawartości krajami, wydaniem i wartościami. Wszystkie koperty wkładało się do jednego lub więcej pudełek, układając wedle własnego systemu lub upodobania. Teraz i tego dokupić się trudno.

Trzeba przeto uciec się do tańszego sposobu.

Kto ma dużo dubletów, a nie ma ich należycie uporządkowanych, musi sobie raz zadać pracy i wszystko uporządkować.

W tym celu potrzeba przebrać wszystkie dublety i przytem w pierwszej linii zrobić generalny przegląd ich zewnętrznego wyglądu i stanu, w którym się znajdują.

Potrzeba wybrać znaczki zupełnie całe (niepodarte) niebardzo silnie stemplowane pieczętką pocztową (kasownikiem). Znaczki zatłuszczone, wypełzłe od słońca lub takie, które z jakiegokolwiek bądź powodu straciły swój pierwotny kolor, dalej znaczki chociażby tylko trochę uszkodzone, bezwarunkowo odłożyć na bok.

(Dok. nast.)

K. S.

AL TUTMONDA ESPERANTISTARO.

La redakcio de „Filatelista“ intencas de tempo al tempo aperigadi artikolojn en nia lingvo. Cu tis okazos pli ofte, tio dependas de Vi mem. Subtenu kaj rekomendu gin, esprimu Vian gojon pro trio, tiam la redaktio oferados pli ofte la kolonojn al nia lingvo.

ZWIĄZEK.

Premja na styczeń 1922! Członkowie, którzy uiścili wkładkę na r. 1922 mają prawo otrzymać kpl. serję „Poczta zielona“ (4 wart.) w cenie Mp. 150.— plus opłata pocztowa. (Cena sprzedaży Mp. 400.—).

W interesie naszego Związku, należy zamiany i wszelkie inne transakcje, wyłącznie z członkami przeprowadzać. W korespondencji podawanie adresu staje się zbytecznem (nie na kopercie!), wystarczy podać: „Unja“ i Nr. czł.

W liście członków, brak znaków po nazwisku oznacza, że odnośny członek obecnie żadnych życzeń nie ma i nie należy takiego przesyłkami obciążać, takie przesyłki nie będą odpowiadane.

W komisową sprzedaż znaczków nie oddaje się. Członkowie „Unji“ mogą jednakowoż otrzymywać wybory znaczków przez Centralę, za zwrotem kosztów przesyłki, również przysłać swoje dublety, oparte na którymś katalogu a oznaczone cenami w Mkp. do spieniężenia w cyrkulacji pomiędzy członkami.

Przesyłki przeznaczone do cyrkulacji kierować prosimy pod adresem: R. Kretinszky, inspektor dóbr, Chlewczany p. Choronów k/Uhnova. Niezależnie od przesyłek przez p. Kretinszky'ego wysyłanych można żądać z Centrali podobnie jak poprzednio przesyłki większych wartości. Wybory należy w przeciągu 3—4 dni po otrzymaniu odesłać z powrotem. Przesyłki dosyłane do sprzedaży w cyrkulacji związkowej, pozostają w obiegu 6—8 tyg. po tym czasie nastę-

„Filatelista Polski“

Miesięcznik poświęcony filatelistyce polskiej. Wychodzi rok III.

w Krakowie. — Prenumerata roczna 500 Mkp. Nr. pojedynczy 50 Mk. Okazowy Nr. Mkp. 25. Redakcja i Adm. **Kraków, Rynek 9.** (Pasaż Bielaka)

puje obliczenie, i po odciągnięciu 10% prowizji, uzyskana kwota zostanie wypłaconą.

W zeszycie Nr. 4. ustanowiliśmy dla najgorliwszych członków w werbowaniu nowych, 3 premie w znaczkach pocztowych, cena netto Mkp. 500.—, 300.—, 200.—. Nagroda rozdzieloną zostanie pomiędzy trzech najwięcej czynnych członków w chwili, gdy Zw. osiągnie ogólnej liczby członków 500! Jeszcze 40 zgłoszeń! a nagrodę rozdzielimy!!

Zarząd Unji posiada jeszcze z nakładu przedwojennego „okrężnej wystawy kolekcjonerskiej“, „Unja“ swoje znaczki, efektownie wykonane. Cena za serję 5 szt. w 5 kolorach Mkp, 5.—. Od 100 szt. opłatnie.

Wszystkim, którzy łaskawie swoje zgłoszenia nadesłali z chęcią tłumaczenia statutu na obce języki, składamy niniejszem podziękowanie zaznaczając, że już w najbliższym czasie prześlemy formularze agitacyjne itp. do przetłumaczenia.

PT. członków prosimy w korespondencjach opłacać listy filatelistycznie!

W poprzednim Nrze wkradła się przykra pomyłka, zamiast ogłosić wystąpienie czł. Nr. 38, diabolik drukarski uczynił 28, co też niniejszem prostujemy, przepraszając tyloletniego naszego członka.

Członków „Unji“, którzy mają zaległości na koncie. prosimy ze względu na zamknięcie rachunkowe i rozliczenie się z dotychczasową Ską, o odwrotne nadsyłanie należytości dłużnych!

II. Upomnienie — Mahntafel — Avertissements!

Czł. Nr. 239 (134, 105, 102) Czł. Nr. 225 (85, 86); Czł. Nr. 150 (Szwarc-Libau). Czł. Nr. 256 (97 — Cleveland „Stores“ Allahabad—Indien) Nr. 1 (B. L. Beard, Montreal, Canada); p. Kaliskiego w Nowym Sączu upominamy poraz ostatni, ażeby zwrócił otrzymane skrypta. Podobny uczynek jest sprzeniewierzeniem i przez to ekspedycję wstrzymać musieliśmy na 3 tygodni. Do tej sprawy wrócimy!!

Czł. 278 (Sahhar Bachir, Mosoul, Mesopotamia) N'Echange que sur la demange!! Nie wysyłać więcej, przesyłkami jestem zasypany, w przyszłości będę się odnosił pierwszy!

W ostatnio rozestanych wyborach pozwolili sobie niektórzy członkowie, znaczki na inne wymieniać! Pomijając nieuczciwość podobnego postępowania, narażają Zarząd na ciągłą pisaninę. przez co inne żywośniejsze sprawy schodzą na plan dalszy. Niniejszem zawiadamiamy kategorycznie, że o ile w przyszłości jeszcze coś podobnego nastąpi, nietylko, że się takiego natychmiast z Związku wykluczy, nb. i ogłosi się, ale za nadużycie, innych kroków się użyje! Każdy jest za otrzymany wybór, osobiście odpowiedzialny, nie ma wymówek: „dałem do przegłądnięcia koledze itp.“ To są dobre wymówki dla podobnych żaków. Tychże jeszcze raz wzywamy do ostatecznego uregulowania wiadomych spraw.

Kaufe u. tausche

200—500 Marken aller Länder. Bitte Probesendung und Preisangebot. —

Besorge kursierende tschechische f. Nominale + 10% u. Porto. Gebrauchte ohne % und ohne Porto. — Frankiere mit Viererblocks.

Dr. A. KLEIN, Kosice, Fazekasgasse 25, Slowakei. (Rep. C. S.)

Lis członków Międzynarodowego Związku filatelistów i korespondentów „Unja” we Lwowie.

(Mitgliederliste. — Liste des Membres. — List of Member. — Liste de Socios).

(Ciąg dalszy).

402. **Warszawa**, Marszałkowska 72. J. Binent, A. B. Corresp. pol. n. r.
403. **Łódź**, Zachodnia 57/9. Aleksander Goldberg, A; 2. Pologne, Lith. pol.; Bas. M. Se. YT; 5 Corresp. n. pol. f. r.
404. **Warszawa**, Sienkiewicza 8. „Terramare”, wyłączna reprezentacja na Polskę D-Katalogów (Danziger Briefmarken Katalog).
405. **Tarnów** (Małopolska), ul. Krakowska. Wład. Cichulski, kupiec, I; A; Bas. M; 5. Corresp. pol. n.
406. (Rep. C. S.) **Czernow** t z b Brünn, Brünerstr. Ferd. Wedral, Gerichtsoberoffiz; A; (per 1, 10, 100, 1000) Bas. Se. 5. 2. Oesterr., Ungarn, Tschechoslov. u. andere. Corresp. cz. f. n. wł. Tausch, Ein-u. Verkauf von Briefmarken.
407. **Zoppot** b. Danzig, Danzigerstr. 88. Hans H. Boetcher, Kaufmann, I A. Polen, 2. Danzig, Marienwerder, Memel, Bas. M. Corresp. n.
408. **Skoczów** (Skotschau) Schlesien - Polen, Karl Firuzek, Kassier Zeitung-Ausschnitt Bureau, A. D. E. Corresp. pol. cz. n. — (Wer mir 500 Marken zu 25 einer Sorte schickt, erhält 100 verschiedene andere Marken).
409. **Białystok**, Jurowiecka 24. M. Glikfeld, I. A; AA; B. Corresp. es. f. n. pol. r.
410. **Limanowa**, Józef Wł. Florian, inżynier, A. AA. Z. Bas. M. I. 4. 5. Corresp. cz. f. n. pol.
411. **Wieliczka**, ul. Sandrowska 93. Edward Krause, urz. salinarny, I. A. 2.
412. (Schweiz). **St. Gallen**, Postfach 2169. W. A. Rietmann, A.
413. **Jacentów**, p. Opatów, z. Radomska, Zofja Olszowska, obyw. ziemska, A. AA. Bas. M. Corresp. pol. f. n.
414. **Lwów**, Zielona 9. Bąkowski Bruno, buchalter, A. Bas. M. Corresp. n. pol. cz. r.
415. **Sanok**, ul. Błonia 442, Romuald Górczyński, A. AA. B. D. F. L. I. J. K. M. N. Q. 2. A. B—Q. Michel. Corresp. an. cz. f. n. pol. r. wł.
416. **Zbaraż**, E. Szulc, A. ZZ. 2. Pologne, Autriche. Corresp. pol. n. u. f.
417. **Rzeszów**, Gałęzowskiego 2. A. Pomeranz.
418. **Warszawa**, Marszałkowska 353. Aleks. Kuczewski, A.
419. — ul. Kredytowa 5 m. 10. Karol Szewczyński, reprez. Polsko-Amer. Syndykatu Odbudowy Przem. Kraj, I. A. Bas. M. YT; 4; 2 Pologne, Yougo-Slavie, Tschechoslovaquie. Corresp. an. cz. n. r. pol.
420. **Rzeszów**, ul. Matejki 1. Filip Sales, A.
421. **Lwów**, ul. Kościuszki 24. Goldberg Eman, mag. farm. A. ZZ. en-gros 2 Pologne, Ukraine, West-Ukraine, Centr. Lithuanie, Bas. YT, M. Corresp. f. n. an. pol. hi.
422. **Brzeżany**, 51 p. p. strzelców kresowych, Pichler Ferd., pporuczn. W. P. A. ZZ. 2. Tschechoslovaquie, S. H. S., Autriche-all. Pológne; Bas. Se. Corresp. n. pol. cz. f.
423. **Sosnowice**, ul. Piłsudskiego 4. Włodzim. Modelewski, I. A. ZZ. 2. Pologne, Allem. Autriche, Bas. M. Corresp. pol. n. f.
424. **Łódź**, ul. Juliusza 26 m. 45. K. Zieliński, A. AA; Bas. M; E. G. Corresp. pol. n. f. r.
425. **Końsk**, ul. Małachowskich 187. Stanisław Postuła.
426. (Belgique) **Anvers**, rue de la Prairie 47. Corn. van hoof, President „The W. A.” A; D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. Q. X. Y. Z. Bas. YT. Corresp. an. f. n. h.
427. **Godziszów - Klucz** przez Janów Lubelski, Franc. Milbrandt, urz. pryw., A. AA. I. Pologne, Russie. Corresp. pol. r.
428. **Borystów**, skrytka poczt. 174. Wacław Eder, I. 2. A. AA. Bas. M; C. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. Q. R. S. T. Z. Corresp. f. n. pol. u.
429. **Białystok**, ul. Warszawska 35. O. Siemaszko.
430. **Lwów**, Gródecka 46. Dr. Feliks Habn, lekarz, A. spec. Pologne. Bas. M. Se; B. Corresp. an. f. pol. ru. u. wł.
431. **Łomża**, Dworna 23. „Młody Filatelista”, handel znaczków poczt., właśc. H. Bauer, I. A. AA. również Polska B. Corresp. pol. r. n.
432. — ul. Piękna 7. Maurycy Rozenwasser, A. 4. 2 Pologne. Corresp. pol. n. r.
433. **Lwów**, ul. Łyczakowska 15. Antoni Solecki, handel znaczków poczt., I. A. ZZ. en gros-detail, 2 Pologne, Autriche, Feldpost II, III, Ukraina, Lithuanie pol., Hongrie, Bas. M. Se. Corresp. pol. n.
434. **Grodno**, Brygiski zaulek Nr. 5 mieszk. 2. Wiesław Denker,
435. **Kielce**, skrzynka poczt. 35. Sz. J. Rubinstein, A. en gros.
436. **Tarnów**, Szpitalna 18. Jan Teodorowicz, kpt. W. P. A. ZZ. 2. Pologne, Tschechosl., Roumanie, Russie, Bas. M. Corresp. pol. n. cz. r. f.
437. **Białystok**, ul. Lipowa 45. Wydział Przew.-Instr. Wileńskiej Dyr. P. K. P. Mikołaj Reszotnikow, urz. kolej. I. A. Corresp. pol. r. n.
438. **Kielce**, ul. Kolejowa 37. Zbigniew Woitasiewicz, prokurent Banku, I. A. Bas. M. Corresp. an. n. pol.
439. **Wesoła**, p. Rembertów (z. Warszawska) Przesmycki Wład. właśc. ziemski.
440. **Stanisławów**, ul. Okrężna 3. Lubin Czerwiński, A. spec. wojenne (guerre) 2. Po-

- logne (autr.), Ukraina etc., **Bas. M. SWK.**
Corresp. n. pol. r. u.
441. — ul. Okrężna 3. Kazimierz Wolski, I. A. **ZZ. 2. Pologne, Ukraine, Bas. M. Corresp. pol. n.**
442. **Częstochowa**, ul. Stradomska 4, Waczyński Henryk, prac. handlowy, A.
443. **Kraśnik**, ziemia Lubelska. Czerwiński Stan. A. Corresp. an. f. n. pol. r.
444. **Łódź**, Franciszkańska 13. Jankowski Michał, pisarz, A. AA. 2. Pologne, Allem. France, Russie. Corresp. pol. r. n.
445. **Będzin**, Kołłataja 19. Wolf Meryn, I. A. F. J. N. R. X. **ZZ. 2. Pologne, Bas. M. Corresp. heb. n. pol. r. es.**
446. **Białystok**, ul. Monopolowa 6. J. Mackiewicz, A.
447. **Warszawa**, Dzielna 3. Niemczyk Arnold, A. **ZZ. Bas. M. Se. 5. Corresp. pol. r. n. he.**
448. **Koło**, ziemia Kaliska. Witold Gutman, A.
449. — — — woj Łódzkie. Jan Siekiel Zdzienicki, A. **Bas. M. Se. 4. 5. Corresp. pol. n.**
450. **Gostyń**, Rynek 17. R. Dembiński, A.
451. **Nowy Targ**, ul. Szaflarska 41. Józef Bartel, sekretarz województwa, A. Corresp. pol. n.
452. **Wilno**, Mickiewicza 46 m. 23 (Litwa środkowa). Kleczkowski Włodz., A.
453. **Lublin**, Namiestnikowska 34—16. Duksza Stefan, naucz. ang., A. AA. **Bas. M. Se. Corresp. pol. n. an.**
454. **Grodno**, ul. Policyjna 75, Stan. Niemczynowicz, A. **ZZ.**
455. (Autriche) **Wien**, IV, Margaretenstr. 22. Edward Spiro, redaktor „Philatelistische Nachrichten“ 4. A. D. E. 5. Corresp. an. f. n. pol. r.
456. **Lwów**, ul. św. Zofji 4. Dr. Zygm. Manowarda, lekarz, I. A. **ZZ. 2. Pologne, Ukraina (Kolomea-Stanislau) Bas. M. YT. Corr. pol. n. f.**
457. **Brzeżany**, ul. Tarnopolska 30. Aleksander Feld, A. Corresp. n. pol. cz. he. u.
458. **Lwów**, ul. Sapiehy 47 m. 7. Weissberg Michał, urz. Syndykatu Przemysłowców.
459. **Końskie wiekie**, z Radomska. H. Szwarz.
460. **Wilno** (Litwa środkowa) Antokol 42 m. 2. Witold Podolecki, A.
461. **Brzeżany**, ul. Rohatyńska l. 7. Schwarz Izaak, A.
462. **Czortków**, Eug. Knobloch, dyżurny ruchu P. K. P. I. A. **ZZ. 2. ZZ. 5 Bas. M. Se. Corresp. pol. n. u. r. cz.**
463. **Włocławek**, Łęgska 51. Tremski Ch., A. **Bas. M. Se. Corresp. pol. n. he.**
(C. d. n.)

Zakładki gumowane	(Klebefälze) najlepszy gatunek gumy — pod gwarancją higieniczne	Mp. 100 —
	paczka 1000 sztuk (jednostronne, większe)	15 —
Ząbkomierze	niezbędny dla każdego filatelisty. »UNJA« 100 sztuk	500 —
	1 egz.	10 —
	»LEOPOLIENSIS« na kartonie trwałym, wygodny do portfelu	15 —
	na średnim gatunku papieru	5 —
Kartki zamienne	do wklejania znaczków na 25 pól 100 arkuszy	300 —
	10	35 —
	Dla członków »Unji« 10	25 —
Zeszyty zamienne	o 160 polach 10 sztuk	200 —
	1 egzemplarz	25 —
ALBUMY do marek na 11.000 sztuk, oprawa trwała (ilustr.)		1100 —
Katalog Michel 1921-22		735 —

Oплата pocztowa osobno.

Eug. A. Szczerban i Z. Czyżewski, Lwów, ul. Zielona 30.

Zakupimy większą ilość (do 100.000 sztuk) z jednego gatunku znaczków polskich wszystkich wydań w arkuszach. Przedewszystkiem kpl. serje, również na kopertach stemplowane.

Ofert szczegółowych oczekujemy odwrotnie. — Niemniej zakupimy wydania poznańskie, wszystkie lokalne, Levant I. etc.

Przy znośnych cenach — wielkie zakupno!

Eug. A. Szczerban i Z. Czyżewski, Lwów.

K R O N I K A.

W Ilście członków na r. 1922, która ukaże się 15/II, tylko tych członków nazwiska będą ogłoszone, którzy uiszcili wkładkę na rok 1922. Wkładkę można też rozdzielić na dwie raty!

Katalog Senfa wyjdzie z początkiem wiosny. W następnym zeszycie podamy cenę, po jakiej będzie sprzedawany. Cena będzie niską, ze względu, że firma Senf, oddaje ten katalog, jako egzemplarz 50 letn. jubileuszu założenia firmy, a 50% niżej cen własnych.

Ceny katalogu Michla na r. 1922 rozumieją się, jak w dodatku na listopad i grudzień ogłoszono, przy cenach „Valuta“ plus 400%, przy „Netto“ 100%, co należy przy kupnachs i zamianach uwzględniać. Powodem tej podwyżki spadek waluty niemieckiej w stosunku walut zagranicznych.

Znaczkis „Poczty zielonej“. Wobec licznie napływających próśb o sprzedaż znaczków „poczty zielonej“. Związek b. powstańców podaje do ogólnej wiadomości, że znaczki te są rozsprzedawane na dochód związku przez kluby filatelistyczne z zastrzeżeniem, że nie będą one odsprzedawane zbieraczom narodowości niemieckiej.

Marki pocztowe słowackie. Słowacka Rada Narodowa, reprezentująca dążenia niepodległościowe Słowaków, utworzyła w dniu 25. maja r. 1921. „Słowacki Tymczasowy Rząd Narodowy“, rezydujący na emigracji, pod prezydenturą księdza dr. Franciszka Jehlički, profesora Uniwersytetu warszawskiego. Rząd ten wydał obecnie pierwszą edycję swych własnych marek pocztowych słowackich, koloru czerwonego, 5-cio koronowych, z datą proklamacji niepodległości „25. V. 1921“ z herbem Słowaczyny (podwójny krzyż nad trzema pagórkami) i napisem „Republika Slovenska, Slovenska pošta“ („slovenski“ — znaczy po słowacku „słowacki“, czego nie należy mieszać z określeniem Słowenów (południowych). Wobec emigracyjnego charakteru tej akcji, marki te używane są w praktyce tylko dla poczty kurierskiej Słowackiego Rządu Narodowego i jako znaczki, rozsprzedawane na rzecz Słowackiego Skarbu Narodowego. (Do nabycia w Redakcji à 40 Mp. za sztukę).

W przygotowaniu są inne edycje (1 kor. 60 hal., przytem edycje specjalne z wizerunkami działaczy słowackich, jak Hlinki, Jehlički i innych).

Stenografia. Nakładem Leona Wicher'a w Warszawie, ul. Chmielna 35. wyszedł z druku podręcznik stenografii narodowej polskiej z wzorami i dokładnymi objaśnieniami dla uczących się bez pomocy nauczyciela. Podług tego podręcznika może każdy u siebie w domu nauczyć się stenografii tak, że po przyswojeniu sobie niektórych skrótów fachowych będzie w stanie objąć posiadę stenografa w biurze handlowem, jak również spisywać wykłady w szkołach, wygłaszane mowy na zebraniach itp. Cena podręcznika wynosi 800 marek, przyczem każdy nabywca, który nie będzie w stanie sam się nauczyć, otrzyma od autora **bezpłatne** lekcje aż do zupełnego nauczania się. Zamiejscowi otrzymają lekcje listownie. Po ukończeniu nauki uczący się otrzyma odpowiednie świadectwo.

Wnioski na konferencję filatelistyczną w Warszawie 1922.

1) Wobec tego, że prasa filatelistyczna nie jest zupełnie informowana przez Ministerstwo Pocht i Telegrafów w sprawach interesujących ogół filatelistów, uprasza się powyższe Ministerstwo, a w szczególności Departament Go-

spodarczy, aby przysyłało każdy miesiąc odpowiednie komunikaty do polskich pism filatelistycznych, dotyczące spraw filat., a mianowicie: informować o zamiarach nowych wydawnictw, przysyłać miesięczną statystykę ilości wydanych poszczególnych znaczków itp.

Pozatem uprasza się Ministerstwo P. i T., ażeby przesało prasie statystykę wydanych poszczególnych znaczków z lat: 1918, 1919, 1920, 1921.

2) Uprasza się Ministerstwo P. i T. o sporządzenie wykazu, któryby każdy mógł otrzymywać ewent. za opłatą, — jakie gatunki wydawnictw w oryginałach lub nowodrukach, są danej chwili w Centr. Ekonomacie na składzie ażeby tym sposobem umożliwić, poszczególnym zbieraczom z najdalszych zakątków Rzeczypospolitej, — nabywanie bezpośrednio potrzebne do zbiorów znaczków.

3) Wydawnictwo natychmiastowe; na dochód Związku inwalidów — przez przedruk w obiegu będących znaczków plus 2 Mp. na wartościach: 1, 2, 3, 4, 5, 10, 15, 20, 25, 50 Mk. w milj. 2, 4, 2, 2, 4, 10, 2, 2, 5, 1 = 34 milj. szt. x 2 Mk. Sa Mkp. 68 milj. z przymusowem obiegiem przez 1 tydzień lub dłużej do całkowitej wysprzedaży na wszystkich pocztach Polski od 1/4 1922 ażeby przypadająca kwota z obliczenia w dn. 15—25/4 mogła być pobrana przez Komitet Inwalidów w dniu rocznicy 3 Maja. Z tej kwoty możnaby wydzielić premje dla inwalidów wojennych, nie mogących pracować a obarczonych większą rodziną. (Przynajmniej po 2000, — więcej na każdego członka rodziny).

Ponieważ przedruk odpowiada tu najzupełniej z powodu małego kosztu a rychłej pomocy, uprasza się Ministerstwo Poczty i Telegrafów o przyjęcie wniosku — dla dobra wojną zniszczonych.

Niezapominajmy, że conajmniej 30% z tego wyjdzie zagranicę, czem się opodatkują obcy.

Jednakowoż na tem nie koniec...

Powinno się stworzyć 3 stałe serje, odnawiane w każdy rok, o rysunkach specjalnych (widoki, herby województw itp.) na stały dochód:

1) Inwalidów wojennych; 2) Czerw. lub Białego Krzyża; 3) Na kolonje bezdomnych dzieci po inwalidach etc., każda serja w nakładzie conajmniej miliony, serja składająca się z 5 wartości najwięcej w użyciu będących plus Mk. 2. (30 milj.)

Publiczność sama wskazałaby przez wolne zakupno, jaki cel leży jej najwięcej na sercu, — wówczas odnośny nakład możnaby powiększać.

Przez wielki nakład i rozdział na wszystkie poczty wszystkich wartości uniemożliwia się spekulacji, a też i zbieraczom czyni się dobrą służbę. (dając im materiał zamienny).

Sposób przysporzenia środków inwalidom, sam w sobie nie jest nowy. W tym względzie wyprzedziła Bośnia, Niemcy, Szwajcaria etc. ta ostatnia wydaje stale swoje „Pro Juventute“. A jest to państwo bogate, ekonomicznie silne, nie zorganizowane, które do takich środków, bądź co bądź sięgać nie musi. Inaczej ma się rzecz z Polską!

Państwo nowotworzące się, zrujnowane ekonomicznie przez 3 były zabory, które pozostawiły bez mała w każdej dziedzinie gruz, z świadkami żyjącymi — inwalidami, wdowa i sierota.

Małopolska, Wołyń są pod tym względem najwięcej upośledzone. Z tamąd od r. 1914 od dziecka do starców zgrzybiałych brano rekruta, tam najwięcej ofiar krwi popłynęło, tamże do dzisiaj żyje część ludności w kryjówkach ziemnych! Co za narodowość nie przetratowała te krainy!

My filateliści polscy, zobowiązujemy się Rządowi dopomóc w rozszerzaniu jego wydawnictw za granicę, — muszą jednakowoż one być solidne w wy-

onaniu, o danych danych statystycznych, nie obliczone tylko są kieszeń zbieracza czy handlarza.

Świadomy swych celów Rząd, nie uchyli się od urzeczywistnienia tych myśli, temsamem otrze nie jedną łzę biedakom.

Zaproszenia, któreby uprawniały do brania udziału w konferencji, prośmy uprzejmie na nast. nazwiska wystawić:

Za Redakcję „Filatelisty“, Lwów, Eug. Szczerban we Lwowie.

Za Związek filat. „Unja“ we Lwowie:

Z grona młodzieży: Tadeusz Gryżewski, Warszawa, Królewska 35./m5.

„ „ „ „ Jakób Mirski, Warszawa 6, skrz. poczt. 9.

„ „ „ „ st. filatel.: Adamczyk Erazm, Warszawa, Drewniana 14 m. 11.

„ „ „ „ Bernstein Wilhelm, W-wa, Ordynacka 13.

„ „ „ „ Kolbe Otton, inż. W-wa, Wspólna 45 m. 5.

„ „ „ „ Rosengarten Natan, inż. W-wa, Żabia 1.

„ „ „ „ Janota Jan, Kpt. W. P. W-wa, Iłóża 64 m. 1.

„ „ „ „ D. Gerlitz, W-wa, ul. Sierakowska 3.

„ „ „ „ Leop. Skotnicki, obyw. ziem., W-wa, Wspólna 51 m. 5.

„ „ „ „ Wacław Rozwadowski, Kpt. W. P. W-wa, Długa 29.

PP. Członkowie „Unji“ i Czytelnicy, którzy solidaryzują się z przesłanymi wnioskami a nie byli w stanie podpisać, zechcą za pomocą kartki czy listu czynić to możliwie rychło wprost pod adresem „Ministerstwo Poczty i Telegrafów, Departament I. w Warszawie“ wystarczy donieść, że „z wnioskami Związku Unja i Redakcji Filatelista, Lwów, zgadzamy się“.

Konkursy! Na rok 1922 rozpisujemy konkurs na wypracowanie artykułów filatel. Wszystkie prace pozostaną własnością Redakcji, z tych 3 najlepsze nagrodzone zostaną 1. Mp. 5000.—, 2. Mp. 3000.—, 3. Mp. 2000.— płatne znaczkami z cennika lub wyboru.

Termin nadsyłania prac do 1/4 1922.

P. Sercarz z Będzina zapytuje, czy czł. Unji dostaną jakie noworoczne? Obecnie jest świat na opak, właśnie Unja wyciąga swoje „macki“ do byłych i przyszłych swoich członków o noworoczne w formie wkładek, zgłoszenia o współpracy w jednaniu nowych członków, artykułów, notatek kronikarskich itp. I niezawodnie polscy filatelisci zrozumieją ten apel..

Na zgromadzeniu członków „Unji“ okręgu lwowskiego w dn. 18 bm. z powodu małej liczby uczestników, nie przyszło do wiążących uchwał, ponadto ustalanie w przybliżeniu dzisiejszych kosztów wkładki. Zawiązanie Koła „Unji“ z powodu istnienia Centrali we Lwowie nie zaakceptowano, przychyłając się do założenia samoistnego Twa filat. o charakterze lokalnym. Na zebraniu tak członków „Unji“ jakoteż stojących jeszcze na uboczu lwowskich filatelistów, zabezpieczono salę w mleczarni ul. Akademicka 24. — Zebrania w celach zaradkowych, transakcji handlowych, debat filat. odbywają się stale w każdą niedzielę o godz. 4 pop. Bez wyjątku wszyscy filatelisci mile widziani! Związek „Unja“ pozostawać będzie nadal o swoim dotychczasowym regulaminie, jako związek serentów filat. dla zamian etc. albowiem statut w formie projektowanej ze względu na członków zagranicznych nie mógłby być wprowadzony w życie. Regulamin obowiązujący ukaże się powtórnie w nast. Nrach „Filatelisty“. Z powodu szalonych kosztów druku a z tem walki o zdobycie gotówki na pokrycie wydatków, i ze względu, że w przeciągu jednego miesiąca nie jest się w stanie materiału napływającego obrobić, a z tem i tak wielką ekspedycję jak „Filatelisty“ przeprowadzić, mając na względzie zagranicę i dzisiejsze stosunki transportowe, „Filatelista“, ażeby uniknąć ze strony czytelników reklamacji poradczych będzie wychodzić odtąd od 15 lutego 1922 jako Nr. podwójny,

ale regularnie każdy drugi miesiąc. Gdy warunki drukarskie ulegną zmianie n. lepsze nie omieszkamy pierwsi, rozpocząć druk każdomiesięcznie.

Składamy niniejszem p. J. Lohse w Grodnie (Unja 355) podziękowani za bezinteresowne wykonanie i nadesłanie dla celów Związku „formularz zgłoszenia“. Oby znalazł naśladowców licznych!

Na tem miejscu jeszcze zaznaczamy, że wkładka na rok 1922 wraz z p. wem otrzymywania „Filatelisty“ bezpłatnie, wynosi Mp. 1000. — jednorazowo wpisowe Mp. 200. — Ogłoszenie w liście członków do 10 słów ewent. skróć do 10 słów bezpłatnie, każde następne słowo po Mp. 20. — zmiana adresu Mp. 10. Dla zagranicy wszystkie wpłaty 25% drożej.

Legitymacje obowiązujące na rok 1922 dla wszystkich członków Związku „Unja“ są rysunku i wykonania członka Nr. 35 p. E. Adamczyka w Warszawie, który udzielił chętną współpomoc dla Związku, wykonując pracę po znacznie niższej cenie prawie że bezinteresownie. Legitymacja na r. 1922 zawiera 5 kuponów, z których Nr. I, II, III są zniżkowemi przy płaceniu za inserta (bony) Nr. IV upoważnia do wzięcia udziału w loterii świątecznej w dn. 1/X 1922 (100 wygranych w okazach filatel.) Nr. V. rezerwowy, którego cel będzie ogłoszony w ciągu roku

Zarząd „Unji“ prosił w ostatnim Nrze o zwrot dołączanych do poprzednich Nrów Filatelisty „formularzy zgłoszenia“. Na to mała liczba czytelników zareagowała! A są pomiędzy nimi, którzy posiadają większą ilość tychże! Formularze te wkrótce staną się nieważne, a jeszcze moglibyśmy je dla nowych zgłaszających się użyć. Prosimy wobec tego z odsyłką nie zwlekać i jaś „diuki“ pod adresem Centrali odesłać!

Członkowie narzekają, że im się posyła znaczki gwałtem od listów odbierane, popsute itp. z żądaniem zamiany na rzadkie okazy. Pozatem w razie odmówienia, stają się ordynarnymi w korespondencji, a wszystko to pochodzi niestety z grona niedowarzonej młodzieży. Takie fakta będziemy w przyszłości karcieć publicznie. Pozatem pod adresem członków, są wysyłane przesyłki z prośbą o wzięcie się na listę członków lub ogłoszenia od — ani nie członków a nawet prenumeratorów. To też takie przesyłki przez członków nie będą zaakceptowane, tylko Centrali dosyłane, a my już z takimi „Sonntagsjäger'ami“ dajemy sobie radę. Tyczy to takich np. jak: Emil Schnepf — Drohobycz, E. Bodek — Lwów, M. Finkiel — Przemyśl, Julian Popiel — Jaworów, którzy pod rozmaitymi pozorami wysyskują Związek, żądając np. nrów okazowych itp. ale nie płacić zań to nie myślą, korzyści jednakowoż ciągnąć — tak. Tych wszystkich panów, którzy pobierali czasopismo, bądź w formie Nrów okazowych, bądź też dosyłanych, a nie wyrównali dotychczas tej znikomej należitości, prosimy albo o zwrot otrzymanych egz. lub też wyrównanie za pomocą dołączonego czeku.

Zeszyt niniejszy „Filatelisty“ kosztuje Mp. 150. —, kto nie zamyśla otrzymać go nadal, winien zwrócić w tej samej opasce — jako „nieprzyjęte“ i nadać Mp. 150. — na czek!

Zawiadamiamy powtórnie, że nadsyłane wybory do cyrkulacji pomiędzy członkami muszą być oparte na cenach jakiegoś katalogu, oznaczone netto, znaczki czyste i niepodarte. Na ocenienia itp. czasu nie mamy. Przesyłki nieodpowiadające tym warunkom zostaną złożone w aktach. Pozatem z dn. 1/I 1922 należy wszystkie przesyłki przeznaczone do cyrkulacji w Związku przysyłać łącznie pod adresem kierownika wymiany „R. Kretinszky, inspektor do Chlewczany k/Uhnowa, Małopolska“. Ziażdzą będą się rozchodzić związko-

wybory, albowiem Centrala nie jest w stanie wszystkiemu podołać. Cyrkulacja — 8 tyg. odliczając 10% na koszt. Zaznacza się, że wybory mogą żądać tylko członkowie, którzy winni są obchodzić się z przesyłkami solidnie. Wyniana lepszych na gorsze, lub przemiana na inne pola jest karygodna i będzie dochodzona stosownie do wysokości popełnionej szkody, nie wyłączając i akcji sądowej. Wybory wysyła się bez kaucji, opłaty pocztowe tour-retour ponoszona strony interesowane.

Otrzymaliśmy nast. pismo: Okręgowa Dyrekcja Poczty i Telegrafów we Wrocławiu. L. 147653, — Na zażalenie z 30/XI 1921 o ograbienie listu pol. Gracu Nr. 306 oznajmia się, że dochodzenia nie zdołały wykryć czy i gdzie popełniono to nadużycie. Cenzura nie wykazała reklamowanej zawartości. Poczta nie odpowiada za zawartość listów zwykłych i poleconych. (W mowie będlący list przeszedł przez Cenzurę, bowiem na zewnętrznej stronie jest oparty stemplem, lecz nie na miejscu otwieraniem, tylko na stronie adresu. List pozostał na Cenzurze otwarty, zaklejony jakimś telegr. okrawkami po śp. Austrii, lecz nie oznaczony stemplem Cenzury i tak listonoszowi do oddania dołączony. Wewnątrz jednakowoż „zabrakowały“ serje karyntyjskie na S. H. S. Wina tu leży bezwzględnie przy cenzurowaniu, albowiem nie wyciśnięto stempla, jak przepisy nakazują na otwartym poprzednio miejscu, co umożliwiłoby od razu skierować sprawę na właściwe tory).

Regularne użebienie znaczków austriackich, — zdradą stanu. Z końcem r. 1907 władze austriackie odkryły na froncie południowym pismo markowe, którym spiskowcy posługiwali się z zagranicą, z kmitetami centralnymi. Z tego powodu powstał cały sztab tłumaczy w Feldkirch, przez które miejsce przechodziła korespondencja i z wielkim zainteresowaniem śledzono... Klucz tajnego pisma tworzył się przez obcinanie poszczególnych ząbków przy znaczkach, używanych do opłacania w możliwie największej ilości; każdy ząbek oznacza inną literę lub wyraz (a la stenografia) zależnie od umówionego poprzednio alfabetu. Obliczanie brakujących ząbków odbywało się poczynając od lewego brzegu pierwszego znaczka, nalepionego na kopercie i postępowało w kierunku obracającej się wskazówki zegarowej. Ażeby ukryć poszczególne litery ząbków, nalepiano znaczki tak, że zachodziły na siebie brzegami. Przejmujący znaczek posiadał po 16 ząbków na górnym i dolnym brzegu, po 17 na obu brzegach, wyłączając zaliczone na czterech rogach razem 66 ząbków wobec czego dwie liczyły 132 cztery 264... to też można było łatwo za pomocą tajnego, poprzednio umówionego klucza, przysyłać w ten sposób całe słowa, a nawet zdania, nie zwracając na to wcale uwagi osób obcych; ten zaś alfabet był bezsprzecznie lepszym i dyskretniejszym od używanej dawną „rozmowy markowej“, praktykowanej przez odpowiednie nalepianie znaczków pocztowych. Co też nie dziwimy się ujadaniu bolszewickich Niemców na Zarząd pocztowy polski ze względu na różnorodność ząbkowań znaczków polskich, bo zapewne im to uniemożliwia klucza sfabrykować.

Z dn. 1. grudnia br. został dopuszczony jednostronny ruch paczkowy Anglii do Polski do 10 kg. wagi.

Z grona abonentów dochodzą nas skargi i zdziwienie, że gdy ogół filatel. „emancypuje się“ z germanizmów, p. Z. Poppers przy każdej rozsyłce cenników swoich i pism — posługuje się drukami niemieckimi. Druki takie nam dostano, co i dziwimy się społem... ale... taka sprawa może zaszkodzić interesom Polsce.

Do Zarządu „Unji“ wpłynął następujący wniosek czł. Nr. 232.

1) Ażeby pokryć wydatki związane z wydawaniem organu Związku pro-

ponuję podnieść abonament roczny dla członków do Mp. 1200.—, dla nieczłonków Mp. 1500.—. (Zeszyt pojed. Mp. 150.—). Stosowne podwyższenie dla zagranicy.

2) Na pokrycie wydatków związanych z drukowaniem formularzy, deklaracji, opłaty pocztowej za miesięcznik itd., proponuję pobrać jednorazową opłatę od członków po Mp. 300.—.

3) Dla podniesienia autorytetu Związku, oraz dla utworzenia silnego kapitału obrotowego, proponuję na wzór wiedeńskiego „Debesu“ wypuścić 3% akcje na niżej podanych warunkach:

2000 szt. nom. cena 100 Mp. sprzedażna dla członków 107.—; nieczłonków 129.—.

1500 szt. nom. cena 500 Mp. sprzedażna dla członków á 531.—, dla nieczłonków á 69.—.

1000 szt. nom. cena 1000 Mp. sprzedażna dla członków á 1070.—, dla nieczłonków á 1160.—.

Pierwszeństwo w zakupie mają członkowie.

4) Za uzyskaną gotówkę proponuję wypuścić własnym nakładem ząbkomierze, zakładki, arkusze, zeszyty do wymiany, katalogi, albumy itd. Na rzecz Związku winna być pobierana prowizja od członków 10%, od nieczłonków 25% ceny netto.

Mając nadzieję, że członkowie „Unji“ rozumiejąc swój interes i mając na celu dobro Związku, poprą moje wnioski, kreślę się „Unja“ 232.

Reklamacje sporadycznie powtarzają się z pewnych miejscowości po każdorazowej ekspedycji „Filatelisty“. Powtarza się umotywowaniem, że „on“ dostał a „ja“ nie. Ponajwiększej części reklamuje się, ażeby otrzymać Nr. powtórnie. Zawiadamiamy, że o ile już rozpoczynamy ekspedycję, wysyłamy pod kontrolą dla wszystkich równocześnie, i w przyszłości reklamacji podobnych uwzględniać nie możemy. Należy zaurgować odnośną pocztę.

Czł. Nr. 460 zwraca uwagę, że Michel w swoim katalogu nie uwzględnił przy Litwie środkowej Nr. 31 i 32 cięte, a następnie Nr. 30 tête-beche.

P. Podolecki, Wilno, zapytuje, żeby też ktoś z czytelników mógł udzielić informacji co do marek rosyjskich, kursujących w Mińsku Litewskim w lipcu (koniec) i sierniu br. — 2 kop. ząbkowana (1911) z napisem „дѣна 250 руб.“ i podpis

250 руб.
B-g.

atrament czerwony.

2 kop. ząbkowana na 4 markach niebieski stempel Началник . . . . . района. i herb sowiecki, oprócz tego stempel poczty. Niestety mam tylko jedną tę markę i 1/4 stempla. 3 kop. cięte z takimże stemplem. Wszystkie te prowizoria były sprzedawane na poczcie, przed wprowadzeniem już ściśle sowieckich znaczków.

W przedostatnim zeszycie ogłosiliśmy nowe znaczki dla kolonii LA AGÜERA. Na zapytania, gdzie owa kolonia znajduje się, donosimy, że jest to część terytorjum Rio de Oro, niedaleko na północ Białego Przylądka, obok wysp Kanaryjskich.

Satyra na tle pieniędzy prowizorycznych. Jak „Notgeldmarkt“ donosi, wydało m. a. st. Eisenberg w Turyngji bony 10 Pfł., które w otoku noszą napis: „Papier, Papier nichts als Papier. Von Preussen bis nach Schwaben. „Weil wir im lieben Vaterland, die viele Lumpen haben“.

P. Bogner z Norymbergji zawiadamia, że przywóz znaczków pocztowych, który był dotychczas zakazany dla Niemiec, został w całej rozciągłości zniesiony i obecnie wolno przysyłać tak używane jak i czyste, w zwykłych i po-

leconych przesyłkach, bez żadnych utrudnień ze strony cenzury. A więc głupie rozporządzenia zawsze i wszędzie nie mogą się pochlubić długim żywotem.

Delegacja Polska przy Wysokiej Porcie pismem z dnia 31 sierpnia r. b. Nr. 1168/21 zawiadomiła, że znaczki pocztowe polskie z nadrukiem „Levant“ puszczono w obieg dnia 14/VIII 1921 (D. U. M. P. i T. Nr. 5817/XII. z 8 list.).

P. Janusz Pannenska, Lwów, jest proszony, ażeby się zgłosił w swoim własnym interesie do redakcji i wyświecił, skąd nabył sprzedane przedruki Feldpost I.

Szwajcarska Rada Związkowa notyfikowała poszczególnym Rządom przystąpienie Rzeczypospolitej Łotewskiej do światowego Związku Pocztowego od dnia 1. X. 1921.

Sprostowanie! Otrzymujemy pismo, które z przyjemnością umieszczamy, rehabilitując tem filatelist. „Credo“ W pańskim „Pro Memoria“ wkradł się diabeł, widocznie drukarski. Ja, członek Nr. 30 nigdy i nie myślałem „wlatywać jak bomba“ do Pana. Jak pokazuje pomieszczony list, chodzi o czł. 31.

Z początkiem marca 1922 r. Międzynarodowy klub „Luxemburg“ w Esch a/Alzette (Luxemburg), urządza międzynar. Wystawę znaczków pocztowych, monet, pocztówek itp. Przedstaw. na Polskę p. Kacenenelbogen („Unja“ 141).

Cennik zarazem Katalog ilustrowany znaczków polskich, Litwy środkowej i terenów plebiscytowych polskich, wydawnictwa pół- i oficjalne, lokalne itp. wyjdzie nakładem Eug. A. Szczerbana pomiędzy 15—25 marca 1922. Ażeby ustalić nakład, przyjmuje się już zamówienia, jednakowoż płatne czystymi znaczkami w listach poleconych. Adres E. A. Szczerban, Lwów, ul. Wronowskich 10. Cena Mp. 200.— z przesyłką pocztową — polecono.

Rozporządzeniem Min. P. i T. z dn. 21/XII 1921 ograniczono wagę dla listów zagranicznych do 2 kg.; podwyższono próbki towarowe z 350 na 500 gr. podniesiono opłatę za wysyłane czasopisma przez Redakcję z Mk. 2.50 na Mk. 5.— za każde 50 gr.

Zarządzenie Min. P. i T. z dn. 22/XI 1921 L. 2822/V. Z powodu coraz liczniejszych zażeń publiczności na braku znaczków pocztowych na korespondencji zagranicznej, które w wielu wypadkach bywają rozmyślnie usuwane, zarządza się: Wszystkie urzędy wymiany, oraz urzędy oddawcze obowiązane są zwracać uwagę, czy na korespondencji zagranicznej tak zwykłej, jak i poleconej, nie ma śladów zrywania lub odklejania znaczków pocztowych. Funkcjonariusz pocztowy zauważywszy podobny wypadek, winien unieść na przesyłce odpowiednią adnotację, stwierdzając podpisem oraz odcisnięciem datownika. Zarządzenia tego przestrzegać mają szczególnie urzędy oddawcze, które za listy doręczone ze śladami zdartych lub odklejonych znaczków a niezaopatrzone przepisaną adnotacją, pociągnięte zostaną do odpowiedzialności administracyjnej, a w razie obciążających okoliczności, do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Który kraj jest najoszczędniejszy w wydawaniu marek?

Afganistan, gdyż nawet nie gnumuje marek.

Która marka wydaje sama marki?

Cundina-marca.

Warnings

LA TABLE NOIRE — DIE SCHWARZE TAFEL.

Avertissements

(Odpowiedzialność za umieszczenie ponosi zgłaszający, którego nazwisko również ogłoszonym zostanie).

Rubryka ta służy do zwalczania rozmaitego typu szkodników filatelii.

Na częściowe pokrycie kosztów druku należy dołączyć do zgłoszenia Mp. 100—

J. Peret, Lyon, 4 Rue d'Eugenien, Francja — nie załatwia wyborów od 17/12 1920.

Fratelli Grillo, via Emanuele Filiberto 257 Roma — wyboru jeszcze z dnia 16/12 1920 nie załatwia.

W. Kettler, Mühlheim (Ruhr) Mellingerhofstr. 75 — jak wyżej.

A. J. Olsson, Box 6 Grabo, Szwecja — przestrzega się przed powyższym. Ogłasza ze zamienia pieniądze wojenne dając za nie znaczki, nie załatwiając przesyłki. (Inseriert im „Briefmarkensammler u. a. Zeitungen“ Tausch v. Notgeldscheinen—doch die Sendung v. 17/12 1920 trotz Mahnungen erledigt nicht).

W sprawie **G. Gottheila** w Piotrkowie (vide „Filatelista“ Nr. 3 z r. 1921 zawiadamiam, że u p. N. Zellenmeyera w Skałacie wyłudził marki pocztowe wartości Mk. 350.— i dotąd mimo kilkakrotnych upomnień ze strony p. Z. należytości nie uiszcza. (H. Seidman, Skałat).

Fernhoff Bernard, Sambor, Rynek 1. 4 — od 24/5 r. 1920 nie uiscił się z długu.

C. Peter, Bern, Schweiz. — Po urgensach załatwia zamiany w ten sposób, że daje setną część wartości.

Heruler Viktor, Klagenfurt, Schulhausgasse 10, Kärnten. — Stosownie do oferty na nowości otrzymał K. 300.— jeszcze 19/7 1920 r. ani znaczków ani gotówki.

Bettini Adamo, Cesena, Italia. — Wyboru znaczków z 7/11 1920 Frs. 250 mimo urgensów nie załatwia.

Gaetano **C. Garafalo**, Viale Porta Romana 68, Milano, Italia, Frs. 245.— z 25/1 1920.

M. Fontana, Casella 81, Verona — jak wyżej.

J. Furmański, Włocławek, gimnazjum realne.

J. Wawrzynkowski, Łódź, ul. Juliusza 18 m. 35.

Samson Holzmanna, Sambor, Kraszewskiego 9.

Feliks Kroll, Łódź, Przejazd 30, przeprowadza oszukańcze manipulacje — długów nie płaci. (R. Braus — M. Taube — A. Orzechowski, Łódź).

Fritz Müller, następca firmy **C. Peter**, Berno szwajcarskie Mk. Senf. 445.— z 22/3 1920. — Urgensa z dn. 6/6 i 14/9 1921 pozostają bez odpowiedzi. — („Unja“ Nr. 37 Michoń, Krosno).

R. Köhler, Prag—Vysocany, Nadrazi. — Za przesyłkę z dn. 5/7 1920 r. Kc. 53.— z dn. 26/11 1920 Kc. 969.— (Eug. A. Szczerban, Lwów).

Ich warne vor: **Kleine**—Lieden, Holland; **Clemensen**—Brabrand, Dänemark; Marko **Rendić**, Spalato; **Carasso**, Saloniki; **W. Staeben**, Riga, Schulenstrasse 12; **Ch. v. Seconde**, Rue Clauzel 21. Alger — u. bemerke, dass in allen mir zugängl. Zeitschr. ich diese Namen in der schwarzen Liste unterbringen werde. (Entomolog Isaak, Zawiercie).

Herm. Kaufmann, Athenes, Poste-rest. Grece. — Seit 5/2 1920 schuldet Fr. 1830.— Konsulatverfahren. Beschädigte sollen sich melden wegen kollektivverfahren.

Zyg. Wittman, Przemyśl, Smolki 7 — zapłacone marki z dn. 1/4 1921 r. i mimo kilkakrotnych urgensów a też pisma adwokata dr. Rotenberga, nie daje odpowiedzi. (A. Pomeranz — Rzeszów).

B. Taubenkübel, Stanisławów, Sandor Sternberg i Józef Braxmayr s. Ch. w Czortkowie — zamawiają towary, które po kilku tygodniach i reklamacjach wracają niewykupione i z kosztami. Przestrzega się kupców marek przed nimi.

E. A. G. Schnurpfeil, 2049 Bissel Street, Chicago, Ill. U. S. A. erledigt die Tauschsendungen in „amerikanischer“ Weise. Berechnet Catalogwert nach Börsenzettel, weil inzwischen die Mark gefallen ist u. Gegensendung wie 1:10 mit zerfäzsten Marken reguliert. Neueste Typus Hochstaplerei!

Zv. v. Martinković, Zagreb, I Rep. S. II. S. erledigt die Barzahlung seit 28/10 1918 nicht.

Barberena Diaz, Salvador—Nicaragua, Granada, Jacob Eisenstadt, Libau, Ullrichstr. 19 (Letland). (E. Hnatyk, Dąbrowa koło Tarnowa).

B. Littmann, Lwów, Kopernika 29 a. — Na żądanie przesłałem temuż „Sabu“ i dodatki Michla na Mp. 1000.— jeszcze dn. 27/5 1921 i mimo urgensów z 9/7 i 19/8 1921 r. (polecono) — odpowiedzi ani gotówki doczekać się nie mogę. (Salo Grenkamp-Kornfeld — Jasło).

Z. Mathiasz, Sanok. — Długu za znaczki z dn. 17 6 1920 mimo 8-krotnych urgensów nie przesłał. (Salo Grenkamp-Kornfeld — Jasło).

B. Littmann, Lwów, „Record“ Sykstuska 8. — Pozostałości z zamiany Mk. niem 965.— nie uiszcza. (J. Litwin — Łódź).

Wileński Związek Młodocianych Filatelistów, Wilno I. Raduńska 10, m. 10 (Szyszkin) — zażądanego wyboru znaczków na Mk. 1572.95 jeszcze z dn. 28/6 r. 1920 mimo przyrzeczeń kilkakrotnych nie załatwia.

Willy Schwarz, Rostock i M. Margarettenstr. 48 — trotz 5 Mahnungen, die Einlieferung seit März 1920 auf Mk. 1295.70 bis dato nicht erledigt. (Eug. A. Szczerban — Lwów).

J. Dziadowicz, 263 Washington St. Boston, Mass. U. S. A. Powołując się na przedwojenną znajomość, prosił o przesłanie celem rozdziału rzekomo dla swoich klubowych członków o widoki Lwowa, zapewniając, że da w zamian znaczki. — Tym sposobem wyłudził 116 sztuk a to: 29/11 i 19/2 1921 przesyłki polecone. — Po otrzymaniu i urgensach odpowiada, że otrzymał — ale w stanie mokrym bo „jechały“ wodą — no i koniec. Na urgens, ażeby te „mokre“ kartki zwrócił, nie odpowiada. Amerykański interes.

Littmann Bruno, Lwów, Sykstuska 29 a. — Ojciec chrzestny „rzadkości polskich“ 1 Mk. czerwonych wielkiego typu (vide Nr. 2, 4/5 „Filatelista“ 1921) fałszywych nadruków Winnica — oraz tzw. ostrowieckich prowizorji 25 na 2 i 4 h. dopłata niebieskie. — W tej sprawie leży stos korespondencji od p. Litwina Łódź — Wojdyśławski — Braus Łódź, — Knapski Zgierz, etc. Umieszczenie tego wszystkiego — a jest to ciekawy materiał — zabrałoby z 10 stron druku, dlatego odkładamy na później.

Alfred Boczek, Jägerndorf, Mitlacherstr. 24 Rep. C. S. schuldet Herrn Michoń in Krosno s. 86 1921 eine Sendung*) Dann Firma Szczerban, Lwow Mp. 1454.— Va 10/7 1921 u. Ké. 155 Va 12/11 1921. Auf mehrere Urgenzen erhalten wir seitens dessen Vater Herrn Aug. B. nachst. Zuschrift: „Alfred Boczek kann infolge ungünstiger Verhältnisse und Nichtbewilligung des Gewerbes

*) dltto Smetanski. Woinilów.

sein Geschäft nicht führen“. Wir fragen weiter, ob auch muss eine Bewilligung sein, seinen Pflichten nachzukommen? Alle Beschädigte sollen sich bei der Redaktion melden, weil gerichtliche Anzeige gegen obgenannten ist im Wege.

Briefmarken-Börse, Swakopmund, Postfach 22 S. W. Afrika, entnimmt „einige“ nb. gute Marken für angebliche Rückporto im Werte Frs. 44.— ob wohl sehr reich philat. frankierte Briefe erhalten hat.

Federico T. Massetan, Arezzo (Italia) przesyłki z dnia 16/12 1920 r. nie załatwia. (Ciąg dalszy nastąpi).

Prosimy PT. Filatelistów o podanie nam nast. obecnych adresów:

Stachurski Ant. poprzednio Pinczów, ziemia Kielecka.

Wolski Stefan, przedtem Warszawa, Hoża 7 (Erywańska 16) winien od 1914 Związku za wybór marek netto Rbl. 320. — (złotem).

Błażej Teodor, urz. pocztowy przedtem Złoczów (Gdańsk?)

Adhérez à THE WORLD AROUND

Union de correspondance et d'échange. — Membres dans la monde entier.
Agents dans tous les pays de l'Europe.

Service des Avertissements sévère.

Section des Timbres confidentielle.

Revue mensuel d'un grand format.

CONDITIONS SPECIALES POUR ANNONCIERS.

(Exemplaires séparés des annonces à des prix fort avantageux).

Articles intéressante au sujet de timbres, monnaies, etc. Notions correctes pour les amateurs-photographistes. — Prospectus sur demande. — Hautes primees de propagande. — Concours remarquables. — Agencies requested. — Cotisation: 8 Francs, 1 Dollar, 2 Yen, 2 Florins, 4/— Allemagne: 30 marcs. Autriche: 300 couronnes. Tcheco-Slov.: 30 couron.

Président: Corn. van hoof, rue de la Prairie 47. Anvers. (Belgique).

NASZ SKLEP

SPÓŁKA AKCYJNA
W WARSZAWIE

Skład główny: Warszawa, ul. Sienna 15. Telefon 150-97.

Oddziały i przedstawicielstwa: W WARSZAWIE: ul. Jasna 1. Tel. 50-90; ul. Sienna 1. Tel. 150-80. W ŁÓDZI: Piotrkowska 90. Tel. 3-60. W POZNANIU: 3 Maja 4. Tel. 3784. W WILNIE: Dom Handlowy „Papier“. Zamkowa 24. W GRODNIE „Ognisko“, Dominikańska 10. W BIAŁYMSTOKU: Księgarnia Nauczycielska, Sienkiewicza 21. W BRZEŚCIU nad Bugiem „Rozwój na Kresach“ ul. 3-go Maja 5. W SANDOMIERZU „Nasze Ognisko“.

Polecamy wła- Album do marek form. ark. kanc. $21\frac{1}{2} \times 32\frac{1}{2}$ cm. zawiera 228 stron druku, 11.000 miejsc na marki, 762 odbitki klisz, 4 karty zapas.

PORTOPROWIZORJA BIECZ zamieniam na inne dobre marki
Mgr. FUSEK w Bieczu.

Drobne ogłoszenia.

WYBORY MAREK zagranicznych po przystępnych cenach wysyłam. **Mann Izidor, RZEMIŚL, Dworskiego.**

S WOŁKOWYSKI prosi swoich korespondentów skierowywać listy na **nowy adres** (Neue Adresse) **WILNO, W. Pohulanka 25—2.**

DOZUKUJE POLSKIE ZNACZKI lokalne, listy i kartki z kasownikami poczty polskiej, Korpus Muśnickiego, Warszawa, Polska 360, próbne i błędnodruki, karty korespondencyjne itp. specjalności. Zamiana lub kupno gotówkę. — **Z. PTAWNY, Cieszyń, ulica Łęboka 7.** („Unja“ 11)

TAUSCHE Briefmarken mit der ganzen Welt. — Gebe gute Polen. **GIĄŻYŃSKI, Nowy Sącz, ul. Jagiellońska. Polen.**

esperancki Podręcznik Mp 150.—. **ESPERANTO i ESPERANTYZM** Mp. 50.—. Z przesyłką poleconą. **Saló Grenkamp-ornfeld, Jasto.**

SENDEN SIE mir 500 gew. Briefmarken eines Landes und Sie bekommen 50 verschiedene Ansichtskarten aus Polen. (Polskie mark również potrzebuję). **Józef Koerner, Warszawa, różna 14 m. 9.** („Unja“ 173).

Suche Tausch mit Übersee! Gebe Mittellithauen en gros — en detail. **S. Wołkowyski, Wilno, W. Pohulanka 25—2 (Mittellithauen).**

Echange dwumiesięcznik po francusku i esperancku, str. 34 — ilustrowany, luksusowy papier. **Dla Polski 600 Mkp.** rocznie. różny numer Mkp. 135.—. **Saló Grenkamp-ornfeld, Jasto.**

Güterinspektor Reinhold Kretinszky, Chlewan, Małopolska — tauscht Marken aller Länder. Erstsending nicht unter Mk. 100.—. **Arbeten.** 6—6

KUPIMY za gotówkę lub damy w zamianie znaczki wedle własnego wyboru, za **maszynę** do pisania bądź jakiego systemu używaną ale w dobrym stanie. Oferty pod adresem **Red. FILATELISTA“** Lwów.

Alle Bücherfreunde,
welche Freude und Interesse an schönen, hochinteressanten Büchern. Romanen u. Erzählungen haben, erhalten monatlich schöne interessante Unterhaltungsbücher durch Beisritt zum „Weltbund für Bücherfreund“. — tritt jederzeit Hochwichtig und nützlich für jeden Lesefreund. Verlangen Sie sofort gegen 4 K oder 3 Mark Banknote genaue Auskunft u. Erklärung v. **Florian Nastl, Verlag, Langenlois — N. Oesterreich.** 3—3
„Unja“ Nr. 187

Wielkie zapotrzebowanie mamy w do- brych znaczkach europejskich i poza- europejskich.

Zwłaszcza poszukujemy **Austrja** do roku 1864, 1910; **Polskę** 1861: staroniemieckie i włoskie na listach — parami, w blokach, wszystkie wydawnictwa z czasu wojny 1914—19, oraz wyższe wartości jak: Rubel, Marka, Korona, Lire, Franc, Gulden, Leva, Dinar, Lei, Perpera, Piaster, Dollar, Millreis, Drachma, holl. Gulden, Rupia, Tical, Kropor itp. w każdej ilości. Niemniej kupujemy stale dobrze pielęgnowane zbiory znaczków w albumach, zwłaszcza europejskie. — Oferty możliwie z przedłożeniem zbioru do oglądnięcia upraszamy pod adresem:

Handel marek zagranicznych
Eug. A. Szczerban i Z. Czyżewski
Lwów, ul. Zielona I. 30.

Zapłatę skuteczniamy — zależnie od życzenia — gotówką, przekazem lub listem wartościowym wprost od nas, akredytywą, lub przez któryś z naszych banków depozytowych.

Tausch mit aller Länder. Gebe Ungarn-Turul, Schnitter u. Parlament, ungarische Republik, Tschechoslowakien, Jugoslawien, Polen und Ausländische. — **STEFAN SZEDLAR, Ungvar-Uzshorod, Domb-aljagasse Nr. 3. — Podkarp. Rus. CSR. 3—3**

WSZYSTKIE LOKALNE POCZTY POLSKIE

w kompletach * i na listach
kupujemy i prosimy o oferty

E. A. SZCZERBAN I Z. CZYŻEWSKI
LWÓW

SUCHE in Tausch! Lokalpost, Rozwadów, Mielec, Myślenice, Sosnowice, Zawiercie und alle anderen bessere Polen. Gebe auf Wunsch polnische Flugpost 10 f Kehrdrucke, Allenstein f. Landesbotenpost der 10 Armee usw. **R. FIBICH, Bydgoszcz, Mazowiecka 13. Bezirk Posen**

Für 75—200 Marken von Polen, sende ich gleiche Anzahl von Saargebiet, Allenstein, Memel, Deutsches Reich u. s. w. bessere gegen bessere. — **Walter Feser, Bydgoszcz, ul. Schillera 14.**

Für meine Sammlungsuche Briefe von West-Ukraina u. Ukrainen Kurrierpost. Dr. **A. H. C van Senus — Avenue Concordia 98, 100 en 101. Rotterdam — Holland.**

Eug. A. Szczerban i Z. Czyżewski, Lwów, ul. Złelona 1. 30

Cennik serji kpl. ważny do wyzerpanin ew. większych zmian na rynku filatel. — Cennik netto bez zobowiązania. Wysyłka w porządku wpływów. Przy zamówieniu do 1000 Mk opłata 25.—, powyżej — 60 Mp. Zleceń niżej 300 Mp. nie wykonujemy.

(W nawiasie cyfry oznaczają ilość egzemplarzy w danej serji; *) niestępowane; X mieszane

L serji	Cena	L. serji	Cen
6 Polska, lotnicze poznańskie (2) *	350.—	27 Marlenwerder 5—20 Pfg. (5) *	80.—
— oryg. na listach używ. (2)	500.— ✓	10 Rumunia, ok. niem. dopł. 5, 10, 20, 30	
63 Plebiscytowe dla Śląska ciesz.		50 Bani (M. V. i R.) (5) *	200.—
S. O. 20 (10) *	90.—	14 Węgry, okup. rumuńska l. z r. 1916	
65 „Porto” Podgórze I na P. K. L. (6)	100.—	na wojennych 10, 15, 40 (3) *	100.—
66 „Porto” Podgórze II na hal. cięte (8)	90.—	116 Bośnia, Witwen u. Weissenwoche (2) X	30.—
67 „Porto” Podgórze III na hal. ząbkowane (8)	60.—	32 Gdańsk (okręt.) 5—80 Pfg (5) *	75.—
68 „Porto” Kraków I na P. K. L. (8) *	160.—	33 — 5 Pfg—10 Mk (10) *	950.—
74 Legionowe 2, 5, 10, 20 (4) *	65.—	26 Tracja IV. 5—10 stot. (5) *	300.—
2 Austria 1919. 3—12 hal. (5) *	30.—	24 Finlandja 1918/21 5—10 Mk (14)	500.—
7 — „Hochwasser” (20) *	750.—	25 — 5 p—1 Mk (12)	200.—
172 — 1921. gazetowe 18, 72, 90, 120, 240, 300 Hal. (6) *	25.—	21 Serbja 1918 1 p—1 D (11)	185.—
1 Górny Śląsk. Korfanty 10, 20, 40. 60 (4) *	250.—	22 — 1—25 p (6)	70.—
4 Bułgarja 1921. „Dla jeńców woj.” (prow.) (i) *	300.—	34 Litwa środkowa 25, 1, 2 Mk (3) *	30.—
71 Sarre na niem. 2, 2½ 3 i 30 Pfg. (4) *	650.—	35 — cięte (3) *	35.—
9 Ukraina — widoki (Petlura) (5) *	30.—	36 — kolory zmien. (3) *	25.—
69 — (Skoropadski) 10—50 (7) *	25.—	37 — dtto cięte (3) *	30.—
70 — (Denikin) 5—70 kop. (5) *	25.—	38 — „Na Śląsk” (6) *	90.—
5 Niemcy — lotnicze 10, 40 Pfg (2) *	40.—	39 — Widoki Wilna (6) *	70.—
19 Albania. Wied. (6) *	100.—	40 — „Czerwony Krzyż” ząbkow. (2) *	35.—
31 Anglja 2/6, 5 i 10 Schil. (3)	250.—	41 — cięte (i) *	40.—
47 Łotwa 1919 pap. cygaret. 3—75 K (8) *	1000.—	42 — dopł. 50 f. 5 M. (5) *	45.—
48 — „gruby 3—75 K (8) *	300.—	43 — dtto ząbkowane	38.—
49 — 1919 pap. cygaretowy 25 K szara (1) *	280.—	44 — Biały Krzyż ząbk. (3) *	80.—
50 — 1920 „gruby 3. 5 Rbl. (2) *	200.—	45 — 1921 portr. i wid. (8)	95.—
51 — „pamiątk. (Ryga) (3) *	70.—	46 — dtto cięte (6)	70.—
52 — „papier cygar. (3) *	300.—	60 Annus 5, 10, 20, 40 p. (4) X	450.—
53 — „(Kurlandja) 10, 35, 1 Rbl (3) *	50.—	20 Bawarja urzędowe, przedruk „Deutsches Reich” 5 Pfg.—5 Mk. *	900.—
54 — „Smok 10 kop. — 1 Rbl (4) *	60.—	28 Japonja 1, 5, 10 Yen (3 najw. wart.)	70 —
55 — 1920 „Czerwony Krzyż (Bermont) (4) *	90.—	75 Rosja 1913 Romanowych jubileusz. 1—15 (8) *	250.—
56 — „na 5 Rbl bolsz. (4) *	105.—	76 Liechtenstein 1920 widoki kpl. (12) *	150.—
57 — „na 10 Rbl. bolsz. (4) *	300.—	76 — — dopłata (12) *	90.—
58 — „(prow.) 1 Rbl 3 K; 2 Rb 35 K 2 Rbl 35 K (3) *	150.—	78 Olsztyn Allenstein plebisc. przedruk owalny 5 Pfg.—3 Mk (13) *	650.—
59 — „Łotwa przy sterze 50 K — 5 Rbl (1) *	300.—	79 Georgia (Republ.) 10 kop.—5 Rb. 1 kpl. (9) *	120.—
61 Rosja — półn.-wschodniej Armiji 5—50 K (5) *	30.—	80 Bułgja, okup. niem. 3—40 cent. (8) *	120.—
		81 Włochy, okup. Venezia Giulia (9) *	700.—
		82 — dtto 5 i 20 Heller (2) *	70 —
		83 — Centesimi di corona 1 h.—1 Cor. (11) *	350.—
		84 Bośnia dopł. 1904 1—50h. 1 kpl. (12)	200.—
		85 Jugosławia 1919 bez węglegu na odm. pap. i kol. 3 h.—2 K (12)	200.—
		86 — 1920 form. wazki 5, 10, 15, 25 par.	40.—
		87 — 1921 portret (wyd. amér.) 2 pa do 1 D. (9)	80.—
		88 — 1921 dopł., prowiz 10 i 30 para na 5 P. ziel. (serb. nast. tronu)	35.—

== „PHILATELIA“ ==

Handel znaczków poczt. kraj. i zagran.
Kra'ów, Rynek 9. Skrytka pocztowa 98.
poleca bogato zaopatrzony wybór wszel-
kich znaczków pocztowych krajowych
i zagranicznych po cenach przystępnych.
Wszelkie przybory filatelistyczne: ko-
perty, pincety, przylepki, katalogi i t. p.
na składzie. **Kupno znaczków i zbiorów
płacąc najwyższe ceny.** Za dobrze utrzy-
mane znaczki europ. przedwoj. płacimy
ceny Michla w markach niemieckich.

„TABULARIUM“

ist ein Archiv für SammelSport,
insbesonders für PHILATELIE.

Verlag:

**Verkehrsgenossenschaft der Ama-
teure, Budapest, IV Magyar utca 1**

Wenn Sie verlässliche Tauschverbin-
dungen suchen, oder Ihr Absatzgebiet
erweitern wollen, inseriren Sie im:

TABULARIUM

welches abwechselnd an alle Amateur-
sammler der Welt zugesendet wird.

Vertreter und Korrespondenten in allen
Orten gesucht.

Verlangen Sie Probenummer!

Poszukuję stare znaczki pocztowe
do roku 1914 do swego zbioru.
Kupuję też całe stare zbiory,
lub zamienię na nowe polskie
i zagraniczne.

D. GERLIC

Warszawa, Sierakowska 3

Kupno Sprzedaż Zamiana

Marki do wyboru za poprzedniem nade-
śłaniem kaucji wysyła BIURO FILATEL.
„MARS“ (A. Ch. Goldmine i I. S. Wyłoga)

Będzin — Kołłątaja 46.

Kupujemy kursujące znaczki 20 procent
nom. lub dajemy zagraniczne w zamianę.

Echange en gros — en detail
avec tout pays!

(„Unja“ 478)

Poszukuję tanie marki

Polski — Estonji

Łotwy — Rosji

Ukrainy — Finlandji.

w większych ilościach.

Ewentualnie też zamieniam po stałych
cenach handlowych

HERBERT JULIUS

Hamburg, Kaiser Wilhelmstr. 89/91

Korespondencja: angielska, francuska,
hiszpańska, polska, rosyjska.

S. Silberstein

Handel znaczków pocztowych
Łódź — ul. Andrzeja 30.

**KUPNO ZAMIANA SPRZEDAŻ
znaczków pocztowych.**

== WYSYŁAM WYBORY. ==

Zamiany znaczków pocztowych poszukują!

Adresses d'echange.

Tauschtafel.

Exchange addresses.

1 × Mp. 250.—, Mk. 15.—, Fr. 1.20, Din. 4.—, Lire 2.50, Kc. 6.—, U. S. A. Dol. 0.40.

ZAMIANY ZNACZKÓW
pocztowych poszukuję. Daję
w zamian wszystkie zna-
czki Polski, Austrii F l d-
post I II i III. Bas Michel
EUG. BARCZAK,
prokurent Polskiego Banku
Przemysłowego — Lwów,
Jabłonowskich 34 I piętro.

W. A. Solman,
Riga (Latvia)
timbres — Marken —
stamps.

Prixcourant compl. de tous
le Nouvante 1914—21 avec
t-p. valeur d'Yvert frs. 25.—
gratis contre Mkp. 100.—
en notes de banque par la
lettre recommandée.
Komplette Preisliste aller
Neuheiten 1914—1921 mit
Briefmarken in Katalog-
werte v. Rmk. 60 — gratis
gegen Mkp. 100 oder Rmk.
12.— in Banknoten im re-
command. Brief zugesandt.

Für Erstsendung
guter Europa gebe Polen,
Ukraina, Mittel-Lithauen,
Oesterreich u. oester. Zei-
tungsmarken 1851-63. Basis
Mich. YT; Postoberoffizial
R. HUBER, Lwów I.

Poszukuję zamiany pocztówek!
Echange Carte-postale!
JAN A. JUREWICZ
328 S. Washington Str.
Herkimer N.Y. (U. S. Ame-rika)
»Unja« Nr. 113

Poszukuję zamiany znaczków
pocztowych. Daję w zamian
wszystkie Polski, Austrie, Ro-
sję, Węgry, Niemcy i Francję.
K. ZIELINSKI, Łódź, Juliusza
Nr. 24 m. 45. »Unja« 424

Briefmarken-tausch!
Gebe Polen — oder doppelte
Anzahl russische
VICTOR RUNDBAKIN
Łódź, Ogrodowa 24.

Désire timbres-poste tous
pays. Donnée timbres de
Pologne, Autriche, Ukraine,
Denikin etc. par 10—1000
même type. Bas. Gibbons,
Michel, Yvert. Pas premier.
Refuse envois sous 200 Frs.
Rmk. 500.

Eug. A. Szczerban
Lwów, Leopold, Pologne.

J. WIERZBICKI
Poznań, Szkolna 10 I.
Kupno — Sprzedaż
Zamiana.
Specjalnie marki woj.
»Unja« Nr. 16.

NOTGELD nnd Briefmarken-
tausch erwünscht Entsendung
erbeten
J. EPSTEIN
Łódź — Aleja 1-go Maja 19.

Józef Tadeusz STRYJEWSKI
Raków-Częstochowa (Polio)
Mi volas intersangi postmarkojn
el novaj Rupublikoj.

Tausche engros u. ver-
kaufe in klei-
nen u. kpl Sätzen. Für Über-
see gebe doppelt. Katalogwert
Yvert Michel, Polen, Mittel-
Lithauen, Ukraina, Westukr. —
Einzelne Werte Polen gegen
andere bogenweise, Westukraine
gegen andere m. fehlende Werte.
Bitte um Probenummer v. Zei-
tungen u. Prospekte
EMANUEL GOLDBERG
Lwów, Kościuszki 24.
(»Unja« 421)

TAUSCHE Briefmarken mit der
ganzen Welt. Gebe Polen, Russ-
land und Mittellithauen.
JAKOB SZMALEWICZ, Łódź,
ul. Zawadzka 23:

BAWARJA! Za 150—200 zna-
czków polskich daję równą
ilość bawarskich. Zwykle po 10.
Przesyłki uprasza **R. BOGNER**
Nürnberg, Wielandstrasse 8.
(Bayern).

Käufe grössere Posten aus dem
Verkehr gesammelte Marken u.
erbitte Offerte.
PH. DEXHEIMER, Geste-
münde i Hannover (Preussen)
Paschstrasse 30.

Désire échanger timb. de t. pays
50 200 per 1-10 de même type
contre Pologne etc. Pas 1-er
Base Yvert et Michel. **W. JE-
LINEK**, Jaworów ad Łwów.
(Pologne) »Unja« 374,

Zusendung von Probenummern
filatelistischer Literatur in allen
Sprachen erwünscht
BJÖRN ERLUND
ESBO — (Finland).

Sprzedaż — Kupno — Zamiana.
znaczków pocztowych
dla filatelistów.
Handel marek
I. SZ. SPIEGELMANN
Łódź — Widzewska 40.

Armenien, Fiume, SHS. tausche
gegen Ukraine, Polen, Litauen.
VLADIM. JANKOVIC, Zombor,
Kosovska 22 (Jugoslaviën)

ST. KRUPINSKI, inżynier
Warszawa, Nowogrodzka 18.
Zamiana znaczków pocztowych
Echange séries compl.
(3—3) Tausche kompl. Sätze.
»Unja« Nr. 135

Eugeniusz Hnatyk
Dąbrowa k. Tarnawa
za znaczki zachodniej
Ukrainy da dobre polskie
i zagraniczne lub gotówkę.
Poszukuję zamiany w Polsce
(Michel Europa 1921/22.
Senf 1922).

Reel tausche Briefmarken mit
d. ganzen Welt. — Briete, ein-
schreiben. — **B. SMETANSKI**,
Wojniłów, via Lwów, Polen.
(»Unja« 159).

**UKRAINE, Polen, Mittel-Li-
thauen** tausche gegen Kriegs-
marken aller Länder. — Basis
Michel. Erstsend an **R. Luster**
Stanisławów, Lipowa 47 (Polen)
»Unja« 48

Collectionneurs I Adhérez à Int. Club „UNJA“

La plus grande Association internat. de collectionneurs pour favoriser les échanges, ventes et
achats de collections. Membres dans tous les pays du monde. Cotisation annuelle: 8 frs.

Hurt

Ryszard Braus

Detal

Handel znaczków pocztowych — Łódź, Milsza 10.

Największy skład wszystkich nowości wojennych, oraz z okresu przewrotowego. — Kupuję wszelkie nowości w większych ilościach i upraszam o składanie ofert.

Cennik wysyłam za nadesłaniem Mk. 30.— Konto czekowe P.K.O. 60795.

ALS UKRAINE.

Spezial-Sammler suche ich alle bessere verschiedene Typen * und ☉, Kehrdrucke etc. zum Tausch. Gebe dafür gute csl. Marken. Schund unfrankiert retour. Kaufe polnische Marken in kompl. Serien * für. Nom. + 10% Zuschlag.

R. NOHEJL

Briefmarken Kauf, Tausch und Verkauf
Weinberge, 1527. C. S. R.

WYBORY w znaczkach pocztowych po cenach konkurencyjnych —
wysyłam każdemu na żądanie.

Informacji udzielam za dołączeniem znaczka na odpowiedź.

Odsprzedawcom udzielam wysoki rabat.

Tylko poważni odbiorcy zechcą się zgłaszać pod adresem:

M. SCHEIN

Łódź, Szkolna 33.

Biuro filatelistyczne

WŁADYSŁAW LICHTENSTEIN

Łódź, ulica Piotrkowska 19.

Znaczk. pocztowe. — Wydawnictwo illustrow Podręcznika i Katalogu polskich znaczków pocztowych. — Kupno, sprzedaż i zamiana. — Rachunki bieżące: Bank Handlowy w Warszawie, Oddział w Łodzi. — Konto czekowe P. K. O. Nr. 60.498.

3—5

= Klebefaelze =

Durchsichtige Tueten

Couverts

BRIEFMARKENALBEN & C.

Notgeldalben für 1500 Scheine Mkp. 500

Alle Bedarfsartikel liefert:

Sigm. HARTIG

Berlin, SW. 48.

Mitgl. des Int. Postw. Händler Ver. Berlin.

Wer mir 10—300 Marken seines Landes sendet, dem sende gleiche Wert gute Polen.

Ich tausche mit aller Länder.

Beantworte all. sofort.

J. ENGELMANN, Warschau (Polen) Waliców Strasse Nr. 6.

Mitgl. „Unja“ Lemberg, „Komet“ Berlin, „Debes“ Wien, „Deutscher Philatelisten Bund“ Berlin, „Correspondencia do Mundo“ Sao Paulo — Brasilien ::